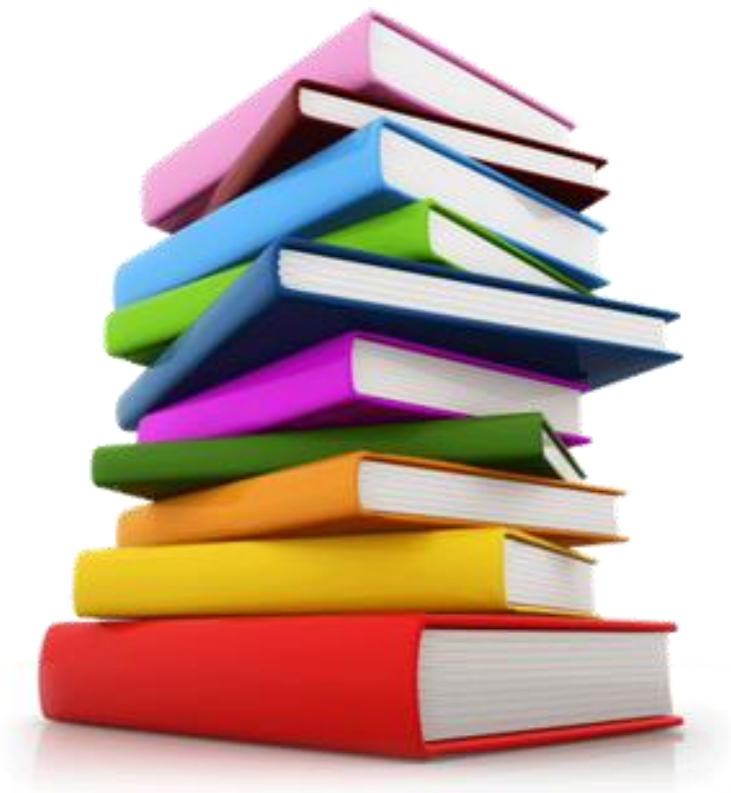

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN CĂLĂRAȘI

GHID DE PREGĂTIRE
ÎN VEDEREA SUSȚINERII
EVALUĂRII NAȚIONALE
LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

2020

CUPRINS

1. Programa de examen

2. Precizari

3. Teste de antrenament cu sugestii de rezolvare

4. Recomandari

PROGRAMA PENTRU DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

I. STATUTUL DISCIPLINEI

Limba și literatura română are, în cadrul *Evaluării Naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a*, statut de disciplină obligatorie.

Prezenta programă pentru *Evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a* la disciplina *limba și literatura română* vizează evaluarea competențelor de receptare a mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse, de exprimare scrisă și de utilizare corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse. Deoarece competențele de evaluat sunt ansambluri de cunoștințe, deprinderi și atitudini formate în clasele a V-a – a VIII-a, subiectele pentru evaluarea națională vor evalua atât competențele specifice, cât și conținuturile asociate acestora, conform programei școlare actualizate pentru clasele a V-a – a VII-a (aprobată prin ordinul ministrului educației, cercetării și inovării cu nr. 5097/09.09.2009).

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

Tabelele de mai jos cuprind competențele generale care vizează receptarea și producerea mesajelor scrise din programa școlară pentru clasa a VIII-a (*Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse; Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse*), detalierile lor în competențele specifice și conținuturile asociate, din programele școlare pentru clasele a V-a – a VII-a.

1. Receptarea mesajului scris, din texte literare și nonliterare, în scopuri diverse

Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.1 dovedirea înțelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerințe date	<ul style="list-style-type: none">– idei principale, idei secundare;– ordinea logică și temporală a ideilor/a întâmplărilor dintr-un text;– moduri de expunere (narațiune, descriere, dialog);– structuri în textele epice (logica acțiunii, timp, spațiu, modalități de caracterizare a personajelor, relațiile dintre personaje, naratorul) și lirice (concordanța dintre forma grafică a poeziei și ideea transmisă de aceasta, eul liric);– subiectul operei literare, momentele subiectului;– procedee de expresivitate artistică în textele studiate (figuri de stil: personificarea, repetiția fonetică/aliterația, metafora, hiperbola, epitetul, comparația, repetiția, enumerația, antiteza);– sensul propriu, sensul figurat al unor cuvinte într-un context dat;– elemente de versificație (măsura, rima, piciorul metric, ritmul, versul, strofa);– trăsăturile specifice genurilor epic și liric în texte la prima vedere;– trăsături ale speciilor literare în texte la prima vedere: schița, basmul popular, pastelul, fabula, nuvela, doina populară;– texte literare (populare și culte – aparținând diverselor genuri și specii); texte nonliterare.

<p>1.2 sesizarea corectitudinii și a valorii expresive a categoriilor morfosintactice, a mijloacelor de îmbogățire a vocabularului și a categoriilor semantice studiate, a ortografiei și a punctuației</p>	<ul style="list-style-type: none"> – arhaisme, regionalisme și neologisme; – cuvinte derivate, compuse sau obținute prin schimbarea valorii gramaticale/conversiune; – categorii semantice studiate: sinonime, antonime, omonime, cuvinte polisemantice; – construcții pleonastice; – sensurile cuvintelor în contexte diferite; – mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului (derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale/conversiunea), familia de cuvinte; mijloacele externe de îmbogățire a vocabularului; – ortografierea diftongilor, a triftongilor și a vocalelor în hiat; – despărțirea cuvintelor în silabe; – semne de punctuație: punctul, virgula, două puncte, ghilimelele, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării, cratima, punctul și virgula, linia de pauză; – semne ortografice: cratima, punctul; – valori expresive ale nivelurilor limbii (fonetic, lexical și morfosintactic) într-un text dat; – elemente de limbă și de stil în textul literar; – figurile de stil, versificația; – categorii morfologice specifice părților de vorbire (conform programelor școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a): părțile de vorbire flexibile (verbul, substantivul, articolul, pronumele, numeralul, adjectivul) și neflexibile (adverbul, prepoziția, conjuncția, interjecția); relații și funcții sintactice; – elemente de sintaxă a propoziției și a frazei: probleme de acord; funcții sintactice (predicatul verbal și predicatul nominal; subiectul; atributul adjectival; atributul substantival genitival, atributul substantival prepozițional, atributul substantival apozițional; atributul pronominal genitival, atributul pronominal prepozițional; atributul adverbial; atributul verbal; complementul direct; complementul indirect; complementele circumstanțiale de loc, de timp, de mod); tipuri de propoziții – principale și subordonate (propoziția subordonată predicativă, propoziția subordonată subiectivă; propoziția subordonată atributivă; propoziția subordonată completivă directă); propoziția regentă, elementul regent, cuvintele și construcțiile incidente; relații sintactice; topică și punctuație; valori stilistice ale folosirii acestora în textul dat.
<p>1.3 identificarea valorilor etice și culturale într-un text, cu exprimarea impresiilor și preferințelor</p>	<ul style="list-style-type: none"> – elemente etice și culturale în texte literare și nonliterare și exprimarea propriei atitudini față de acestea.

2. Utilizarea corectă și adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse

Competențe specifice	Conținuturi asociate
<p>2.1 redactarea diverselor texte, cu scopuri și destinații diverse, adaptându-le la situația de comunicare concretă</p>	<ul style="list-style-type: none"> – elemente de redactare a unor compuneri pe o anumită temă/urmărind un plan dat sau conceput de elev; – părțile componente ale unei compuneri; organizarea planului unei compuneri pe o temă dată; structurarea detaliilor în jurul ideii principale;

	<ul style="list-style-type: none"> – dispunerea în pagină a diverselor texte; scrierea îngrijită, lizibilă și corectă; – redactarea unor texte reflexive și imaginative (compuneri care presupun exprimarea propriilor sentimente cu ocazia unui eveniment personal, social sau cultural); evidențierea unor trăsături ale unui obiect (peisaj, operă de artă, persoană) într-o descriere; – redactarea unor scurte narațiuni; – continuarea unor dialoguri; – redactarea unor texte argumentative (susținerea preferințelor și a opiniilor); – redactarea unor compuneri având ca suport texte literare la prima vedere – rezumat, caracterizare de personaj; – motivarea apartenenței unui text la prima vedere la o specie literară sau la un gen literar; – prezentarea unui punct de vedere asupra unor secvențe din texte la prima vedere, pe baza unor cerințe date (de exemplu: elemente de structură a operei literare, figurile de stil studiate, elemente de versificație etc.) sau prin exprimarea argumentată a opiniei personale privind structura textului, semnificația titlului, procedeele de expresivitate artistică învățate și semnificația/mesajul textului dat; – exprimarea argumentată a unui punct de vedere privind un text la prima vedere; aprecieri personale referitoare la fragmente din textele la prima vedere.
<p>2.2 utilizarea în redactarea unui text propriu a cunoștințelor de lexic și de morfosintaxă, folosind adecvat semnele ortografice și de punctuație</p>	<ul style="list-style-type: none"> – elemente de lexic studiate în clasele a V-a – a VIII-a; – aplicarea corectă a cunoștințelor de morfosintaxă în exprimarea scrisă; – folosirea corectă a semnelor de punctuație la nivelul propoziției și al frazei (coordonare, subordonare, incidentă); – enunțul, fraza, părți de propoziție și propoziții studiate (predicatul și propoziția subordonată predicativă, subiectul și propoziția subordonată subiectivă; atributul și propoziția subordonată atributivă; complementul direct și propoziția subordonată completivă directă); expansiunea și contragerea.

Precizări

Pentru a obține succesul școlar la examenul pentru evaluarea națională, sesiunea 2020, elevii trebuie să parcurgă conținuturile prevăzute în noua programă elaborată de MEC, conform OMEC 4115 din 10.04.2020.

Fiecare elev, trebuie să cunoască noțiunile de fonetică, de vocabular, de morfologie și de sintaxă a propoziției și a frazei, să respecte regulile de ortografie și de punctuație, să așeze corect textul în pagină, să citească cu atenție textele-suport și cerințele. De asemenea, să cunoască și să argumenteze detaliat trăsăturile speciilor (doina populară, pastelul, basmul popular, fabula), ale personajului literar, ale genurilor liric și epic. Totodată, elevii vor cunoaște etapele realizării unei compuneri libere, narative sau descriptive.

Față de vechea programă, avută în vedere până la data mai sus menționată, au apărut câteva modificări asupra cărora atragem atenția:

- schița și nuvela apar în programa pentru EN 2020, deoarece fragmente din ele pot fi folosite pentru a demonstra genul epic sau pentru a caracteriza un personaj, nu pentru demonstrarea speciei;
- nu se mai regăsesc genul dramatic și balada populară;
- propozițiile subordonate ce trebuie avute în vedere sunt: subiectiva, predicativa, atributiva și completiva directă.

Succes tuturor!

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— *Ce te legini, plopule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu vârful tot la pământ?*
— *Da' cum nu m-oi legăna,
Dacă mi-a trecut vremea
Și-a venit iarna cea grea!
Vântul bate vălurele
Și-mi aduce dor și jele,
De pe unde-s păsărele.
Vântu-mi bate nădușit,
Frunza-mi pică la pământ
Și mă lasă amărât;
Vântu-mi bate cam domol,
Păsările se duc stol,
Și mă lasă amărât,
De mă clatin la pământ,
Făr' de ploaie, făr' de vânt.*

***, în vol. *Flori alese din poezia populară*, ediție îngrijită de Ioan Șerb

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *pică*, *amărât*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor în secvența: — *Ce te legini, plopule, / Fără ploaie*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Vântul bate vălurele / Și-mi aduce dor și jele / [...] Vântu-mi bate cam domol, / Păsările se duc stol*. **4 puncte**
4. Transcrie, din primele șase versuri, două cuvinte care conțin diftong. **4 puncte**
5. Precizează măsura fiecăruia dintre versurile: *Vântul bate vălurele* și *Făr' de ploaie, făr' de vânt*. **4 puncte**
6. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, semnificația versurilor: — *Da' cum nu m-oi legăna, / Dacă mi-a trecut vremea / Și-a venit iarna cea grea!*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *doină populară* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale doinei populare;
- să prezinți detaliat două trăsături ale doinei populare, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Citește următorul text:

Pentru cititorii fideli ai revistei „Terra Magazin”, numele lui Jean Dragesco, marele naturalist, explorator african, celebru fotograf de animale sălbatice și astronom pasionat, este, de multă vreme, cunoscut datorită incitantelor articole, ilustrate cu fotografii impecabile, apărute în paginile publicației noastre. Născut în Cluj-Napoca, în 1920, [...] și-a petrecut copilăria și adolescența la București. Aici a avut preocupări diverse, susținute de părinții săi. Capătă un microscop cu care cercetează organismele minuscule, își construiește singur un telescop cu care să observe astrele. Dar marea pasiune a tinereții sale rămâne misterioasa Africă, despre care află din paginile cărților de călătorii și de pe pânza cinematografelor, unde iluzia mișcării marilor animale îl înfioară și nu dorește decât să poată vedea aievea leii, elefanții, girafele, antilopele sau marile turme ale bivoliilor negri. Africa a fost marele vis al copilăriei sale.

Nevoit să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic, Dragesco va primi în 1955 cetățenia franceză și va continua, la un nivel superior, preocupările care-l pasionau încă din copilărie. Frecventează celebrul Observator Astronomic din Paris, se specializează în fotografia animalelor sălbatice, inventează noi aparate pentru a obține mai ușor imaginile dorite, citește enorm, dar, mai ales, urmează la universitate cursurile de zoologie ale unor profesori celebri. Și-a ales ca specialitate un grup de protozoare libere, ciliatele, care vor constitui și subiectul tezei lui de doctorat [...]. Este, și astăzi, singurul fotograf care și-a luat subiectele din cele două infinituri: microscopic și macroscopic.

În 1956, își realizează marele vis al copilăriei: vizitează Africa, participând, în calitate de fotograf, la o misiune științifică îndrumată de marele zoolog francez Pierre-Paul Grassé, în Africa ecuatorială. După această primă expediție, în cursul căreia Dragesco realizează un film despre termite, va lucra aproape în fiecare an în Africa, totalizând 40 de ani de misiuni științifice.

Alexandru Marinescu, Jean Dragesco. *Fragmente dintr-un jurnal african inedit*, în *Terra Magazin*, nr. 201

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele continentului care l-a pasionat pe fotograf și naturalistul Jean Dragesco;
 - anul în care participă la misiunea științifică îndrumată de zoologul francez. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Africa a fost marele vis al copilăriei sale*. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Nevoit să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic, Dragesco va primi în 1955 cetățenia franceză și va continua, la un nivel superior, preocupările care-l pasionau încă din copilărie*. **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adjectivul pronominal relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la școală. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 1

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate. Trebuie să înțelegi bine contextul în care ți se cere să dai un sinonim ca să stabilești la care dintre sensurile cuvântului se face referire. (de exemplu: *pică* – se scutură, cade; *amărât* – supărat, mâhnit). Așadar, vei alege sinonimul potrivit în contextul dat. Oricare dintre sinonimele care se potrivesc ca sens în enunțul dat poate fi trecut pe foaia de examen.

2 x 2 p. = 4 puncte

2. Mai întâi, te vei uita unde apare virgula în structura dată. Aici, vei observa că virgula izolează substantivul comun *plopule*. Te vei gândi, apoi, de ce a fost necesară această izolare și vei observa că substantivul este în cazul vocativ, pentru că există o adresare directă către acest element al naturii personificat. Vei preciza în enunț care este rolul virgulei în secvența dată (de exemplu: În versurile date, se folosește virgula, pentru că izolează substantivul comun *plopule* în cazul vocativ, marcând adresarea directă către acest element al naturii personificat.) **4 puncte**

3. Trebuie să ai în vedere faptul că se pot forma cuvinte noi prin derivare, prin compunere și prin schimbarea valorii gramaticale. Apoi, te vei gândi prin care dintre aceste procedee s-a format fiecare dintre cuvintele date. Vei observa că *văturele* este format prin derivare cu sufix, iar *domoleste* format prin conversiune. Pentru precizarea acestor mijloace, vei primi **2 puncte** (1p.+1p.). Ca să primești și celelalte două puncte, va trebui să explici corect și complet felul în care s-a format fiecare. Să fii atent/atență la faptul că un cuvânt derivat nu se explică decât la forma din dicționar (*văturel* este un substantiv, deci se discută forma de singular), iar ca să explici schimbarea valorii gramaticale, trebuie să observi ce este cuvântul în contextul dat și ce parte de vorbire este același cuvânt de obicei, în alte contexte mai familiare. Abia după aceea poți formula enunțurile care să cuprindă răspunsurile tale (de exemplu: *văturele* (*văturel*) s-a format prin derivare din cuvântul de bază *val*, un substantiv comun și sufixul *-urel*, iar cuvântul *domoleste* un adverb de mod format prin conversiune din adjectiv propriu-zis.). **Fii atent:** nu confunda sufixul cu articolul sau cu terminația de plural!

2 puncte (1p.+1p.) + 2 puncte (1p.+1p.) = 4 puncte

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin diftong din primele șase versuri (de exemplu: *ploaie*, *vremea*, *iarna*, *grea*). Fii atent să alegi cuvintele cu diftong din versurile indicate, deci, doar din primele șase versuri. **2 x 2 p. = 4 puncte**

5. Ține cont de faptul că măsura reprezintă numărul de silabe din versul respectiv. Prin urmare, trebuie să despărțim în silabe fiecare vers și să le numărăm. **Atenție!** Se va preciza măsura pentru fiecare vers în parte! (de exemplu: Primul vers are măsura de opt silabe, iar cel de-al doilea vers are măsura de șapte silabe) **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. Când ți se cere să prezinți semnificația unui vers, te gândești, bineînțeles, la ceea ce ar trebui să conțină răspunsul tău pentru a avea o prezentare nuanțată și adecvată, ca să poți lua punctajul maxim. De aceea, îți propun să stabilești, mai întâi, *ce se prezintă?*, elementul concret la care se face referire (plopul), *cum se prezintă?*, care sunt mijloacele artistice folosite pentru a transmite ideile și sentimentele într-o formă expresivă (figuri de stil, tipuri de imagini artistice create, cuvinte folosite cu sens figurat, valoarea expresivă a semnelor de punctuație sau a unor părți de vorbire...) și *ce avrut să transmită autorul?*, care este mesajul artistic/semnificația versurilor. Apoi, poți formula răspunsul tău având grijă să te exprimi frumos, corect și coerent. (de exemplu: În versurile date, se creează o imagine artistică auditivă prin personificarea plopului care simte dureros, asemenea omului, trecerea timpului. Tristețea provocată de faptul că omul îmbătrânește este transmisă prin folosirea motivului literar al iernii, iar subiectivitatea textului este sporită prin folosirea formelor populare ale verbului la viitor, specific creațiilor populare). **Ai grijă!** Pentru a primi punctajul maxim, răspunsul tău nu trebuie să aibă mai puțin de 30 de cuvinte, dar nici mai mult de 50! – prezentare adecvată și nuanțată - **3 puncte**, prezentare schematică - **2puncte**, - încercare de prezentare - **1punct**, - respectarea precizării privind numărul de cuvinte - **1 punct**.

B.

Pentru a demonstra că textul dat este *doină populară*, vei avea în vedere:

– precizarea oricăror două trăsături ale doinei populare **2 x 2 p. = 4 puncte**

– prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale doinei populare, valorificând fragmentul dat:

2 x 4 p. = 8 puncte

– adecvarea conținutului la cerință **2 puncte**

–respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

Poți folosi următorul **plan al compunerii**:

Introducere:

- un enunț general despre literatura populară;
- definiția doinei populare: *Doina populară este o specie a genului liric popular, în versuri, caracteristică poporului român, prin care se transmite în mod direct și discret o gamă variată de sentimente și stări sufletești puternice izvorâte din sufletul sensibil al omului simplu, din popor, fiind însoțită de o melodie lentă, tăgănată, în acord cu sentimentele transmise.*

Cuprins:

- trecerea către opera literară pe care trebuie să o încadrezi în această specie literară. Vei spune că opera literară dată este o doină populară, fiindcă are trăsături definitorii, de formă și de conținut, ale acestei specii literare și le vei enumera pe toate cele recunoscute în text: transmiterea directă a sentimentelor proiectate într-un cadru arhaic/rural/ pastoral, caracterul popular al textului, subiectivitatea sporită, folosirea monologului liric ca mod de expunere predominant, motivul comuniunii om-natură, structura astrofică în care, de obicei, primul vers reia titlul (Atenție! Aici nu avem titlu, tocmai pentru că este o creație literară populară)
- în două alienate distincte, vei prezenta detaliat două dintre trăsăturile doinei populare pe care le recunoști în text și pe care le poți argumenta cu exemple potrivite.

Poți avea în vedere următoarele aspecte:

1. aparține genului liric: definiția operei lirice, ipostaza eului liric (melancolicul/haiducul/înstrăinatul, însinguratul), mărci specifice, modul de expunere predominant - monologul liric , subiectivitate sporită;

! comentăm secvențe pentru a evidenția sentimentele și stările sufletești;

2. caracterul popular, tradițional, oral, colectiv, anonim, motivul comuniunii om/natură (cuvinte din câmpul lexical specific, adresarea directă către elementele naturii personificate), reluarea titlului în primul vers, vocabular popular (cuvinte/expresii populare/ dativ etic/ forme de viitor popular/ forme inverse ale verbului/interjecții specifice), versificație populară, caracter sincretic.

Atenție! Este foarte important să comentezi secvențe din text ca să dovedești o bună înțelegere a acestuia și o interpretare adecvată a mesajului artistic transmis!

Încheiere:

- încadrarea doinei într-o anumită tipologie, reluarea celor două trăsături evidențiate și evidențierea semnificației/mesajului versurilor.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu : Jean Dragesco a fost pasionat de Africa. ; Fotograful participă la misiunea științifică îndrumată de zoologul francez în anul 1956.) Ai grijă să selectezi exact informația cerută, să scrii două enunțuri și să le formulezi corect, folosind adecvat și semnele de punctuație. **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei scrie în propoziție numele autorului (Autorul articolului citat este Alexandru Marinescu) și titlul articolului (Titlul articolului este „Jean Dragesco. Fragmente dintr-un jurnal african inedit”). **Nu uita** să pui titlul articolului între semnele citării și să pui punct la sfârșitul enunțurilor! **2 x 2 p. = 4 puncte**

3. Vei menționa, fără prescurtări, genul fiecărui substantiv subliniat și cazul lui (*impecabile* – feminin, acuzativ; *celebri* – masculin, genitiv). Dacă ai întâmpinat dificultăți, amintește-ți că adjectivul se acordă în gen, număr și caz cu substantivul determinat.

(1p.+1p.) + (1p.+1p.) = **4 puncte**

4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire (Africa – *subiect simplu, substantiv propriu, simplu*; sale – *atribut adjectival, adjectiv pronominal posesiv*).

Ai grijă! Trebuie să precizezi mai întâi funcția sintactică (ce este cuvântul ca parte de propoziție), apoi valoarea morfologică (ce este cuvântul ca parte de vorbire) ! De asemenea, nu uita să precizezi și felul lor, de exemplu, *substantiv propriu, simplu*.

(1p.+1p.)+(1p.+1p.)= **4 puncte**

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile subordonate cerute (*să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic; care-l pasionau încă din copilărie*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (*să-și urmeze părinții în Franța pentru ocuparea unui post diplomatic* – propoziție subordonată completivă indirectă; *care-l pasionau încă din copilărie* – propoziție subordonată atributivă).(1p.+1p.), transcrierea corectă a subordonatelor, precizarea corectă a felului acestora) (1p.+1p.), **4 puncte**

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin pronumele relativ *care*. (de exemplu: *Întrebarea era¹/ când înflorește cireșii.²)* **Nu uita!** Pentru a avea o propoziție subordonată predicativă într-un enunț, în propoziția regentă trebuie să ai predicat nominal incomplet (fără nume predicativ). Vei primi **1punct** pentru construirea unui enunț din două propoziții și **3 puncte** pentru propoziția subordonată predicativă. **4 puncte**

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute la școală;
- respectarea succesiunii logice a faptelor: **6 puncte**
- precizarea contextului spațio-temporal: **2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Amintește-ți !

TEXTUL NARATIV constă în povestirea unei întâmplări reale sau imaginare desfășurate într-un cadru spațio-temporal, la care participă unul sau mai multe personaje.

- modul de expunere specific este narațiunea, caracterizată prin relatarea a cel puțin două evenimente aflate în relație cauzală și derulate, de regulă, în succesiune cronologică;
- cadru spațio-temporal permite încadrarea narațiunii într-un anumit timp și într-un spațiu particular de desfășurare și se precizează încă din introducere;
- trebuie să urmărești *etapele acțiunii* sau *momentele subiectului*:
 - *expozițiunea*, situația inițială, care prezintă locul, timpul și personajul/personajele;
 - *intriga ce reprezintă* elementul perturbator, care aduce o schimbare în situația inițială;
 - *desfășurarea acțiunii* care cuprinde evenimentele în derularea lor;
 - *punctul culminant* reprezintă situația critică;
 - *dezodământul*, situația finală, care restabilește echilibrul inițial al acțiunii și aduce, eventual, rezolvarea conflictului;
- un element definitoriu este conflictul, constând în ciocnirea dintre două forțe opuse (personaje diferite, în conflictul exterior; idei, gânduri, sentimente ale aceluiași personaj, în conflictul interior);
- poți folosi orice procedeu de legare a secvențelor narative:
 - *înlănțuirea*: evenimentele sunt prezentate în ordinea lor cronologică;
 - *insertia*: o povestire este cuprinsă în alta, mai mare, ca într-o ramă;
 - *alternanța*: evenimentele sunt prezentate în serii, fiecare serie incluzând personaje și acțiuni proprii, chiar dacă se intersectează cu celelalte.
- compunerea trebuie să plece de la o idee originală (de exemplu: o întâmplare neobișnuită, o experiență care te-a marcat, ceva ce ți-ai fi dorit să se întâmple la școală.....)
- trebuie să respecti precizarea privind numărul de cuvinte (nu mai puțin de 150, dar nici mai mult de 300 de cuvinte).

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă

Limba și literatura română

Testul 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

Era odată, în vremile de demult, un împărat. Barba lui albă ca omătul, fața zbârcită și capul său plecat înainte arătau că este un om de o vârstă foarte înaintată. Trei fete ce avusese le măritase după alți trei împărați tineri și vestiți în lume; acum, nu-i mai rămăsese altă grijă pe cap, decât să încredințeze fiului său stăpânirea țării.

Bătrânul împărat, simțind că din ce în ce slăbește mai mult și că nu este departe ceasul de pe urmă, chemă lângă patul său pe fecior și-i zise:

— Fătul meu, mie mi-a sosit ceasul despărțirii de viața aceasta, deci, înainte de-a închide ochii pentru totdeauna, am socotit de bine să te chem să-ți dau câteva sfaturi părintești și binecuvântarea cea de pe urmă. Scaunul meu împărătesc rămâne pe seama ta: fii dar înțelept și cugetă bine cum ai să cârmuiești țara aceasta. Poartă-te cu oamenii ca un stăpân bun la inimă și îndurat, ca un tată cu milă către fiii săi. Pe lângă aceste, încă un lucru, dragul tatei: când vei vrè să faci băi vara în apă de râuri, scaldă-te unde ți-a plăcè, dar în lacul zânelor piciorul tău să nu intre. De te va împinge păcatul și vei lucra împotriva acestui sfat, vei plăti cu lacrimi, cu trudă cumplită și poate, în sfârșit, cu moarte năpraznică neascultarea ta, după cum spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri, care au fost slabi de inimă și n-au putut să-și calce pe dorințe și pe slăbiciunile sufletești.

Sfârșind bătrânul împărat aceste cuvinte, închise ochii și-și dete sufletul.

Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie, ce ținu trei zile și trei nopți, începu să se puie pe gânduri și să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor.

****, Ileana Cosânzeana, din cosiță floarea-i cântă, nouă-împărății ascultă*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *înțelept*, *ai să cârmuiești*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei din structura *nu-i mai rămăsese*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: *spun izvoarele că au pățit câțiva din strămoșii noștri*; *să-și aducă aminte de cele ce-i spusese tată-său despre lacul zânelor*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *Tânărul fecior de împărat, după ce se sui pe scaunul împărătesc cu mare veselie*. **4 puncte**
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care bătrânul împărat îl cheamă la el pe fiul său. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *basm popular* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale basmului popular;
- să prezinți detaliat două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Așa e, în data de 24 februarie [...] „Apolodor” a făcut o haltă preț de două spectacole la sala mică a Naționalului din Târgu-Mureș, acolo unde cea care l-a plămădit pe note muzicale, anume Ada Milea, și-a început cariera. [...]

Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții, pentru că acest pinguin trist, suferind de dor, a fost o importantă parte a copilăriei mele: îl țineam minte cu privirea lui tristă și cu valjoara, cu notele muzicale care îi ieșeau din gâtleej, cu răbdarea lui de fier care îi trebuia ca să își revadă familia, am crescut împreună cu el. L-am redescoperit pe prietenul meu cu valjoară pe coperta CD-ului tot așa cum îl știam, iar Ada Milea i-a dat consistență, glas, personalitate, tot ce îi trebuia, în fine, este exact acel Apolodor pe care îl știam și pe care mi-l imaginasem întotdeauna, așa că bucuria a fost cu atât mai mare.

O altă surpriză, și mai plăcută, a fost să văd implicarea și dăruirea cu care Dorina Chiriac a devenit Apolodor și Radu Bânzaru a devenit Cămila Suzi, tâlharul din Connecticut, căpitanul de vas, savantul, profesorul din Uruguay, iar Adrian Mihai, cu fața implacabilă, a fost, pe rând, uragan, deșert ... și alte zgomote (bine făcute). Toți trei interpreții vocali au dat un recital plin de bun-gust și savoare, efervescent și amuzant până în pânzele albe (ale corabiei căpitanului Smith). De aici am tras concluzia că nu numai Ada Milea îl simte cu toată inima și îl cântă cu toată vocea pe Apolodor, ci și cei doi actori, ei creând un spectacol care sper să se joace încă mult, mult timp de acum înainte (chiar dacă eu nu am să îl revăd, deși tare aș vrea, îmi ajunge să știu că se cântă/joacă și că astfel, pinguinul din Labrador își face cunoscută povestea cât mai mult și în fața a cât mai mulți oameni).

Mircea Sorin Rusu, *Apolodor, în drum spre Labrador (Via Târgu-Mureș)*,
www.agenda.liternet.ro

haltă, s. f. - (aici) oprire, popas

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - locul unde și-a început cariera autoarea muzicii din spectacolul *Apolodor*,
 - numele persoanei care a interpretat, în spectacolul Adei Milea, personajul Apolodor. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului de unde a fost preluat textul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Atunci când am ascultat discul cu Apolodor am avut mari emoții.* **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *îmi ajunge să știu că se joacă.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui spectacol. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 2

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate. Trebuie să înțelegi bine contextul în care ți se cere să dai un sinonim ca să stabilești la care dintre sensurile cuvântului se face referire. (de exemplu: *înțelept* – chibzuit; *ai să cârmuiești* – ai să conduci). Așadar, vei alege sinonimul potrivit în contextul dat. Oricare dintre sinonimele care se potrivesc ca sens în enunțul dat poate fi trecut pe foaia de examen. **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Mai întâi, te vei uita unde apare *cratima* în structura dată. Aici, vei observa că marchează rostirea legată a două părți de vorbire diferite pe care le identificei. Apoi, vei urmări consecințele la nivel fonetic (lipsește vocala, nu se mai formează hiatul, ritmul vorbirii este altul). Vei preciza, în enunț, care este rolul *cratimei* în secvența dată (de exemplu: În structura *nu-i mai rămăsese*, se folosește cratima, pentru a marca rostirea legată a două părți de vorbire diferite: adverbul de mod *nu* și pronumele personal, formă neaccentuată, *i*. Din punct de vedere fonetic, cratima arată căderea vocalei *î*, evitarea hiatului și pronunțarea mai rapidă a secvenței.) **4 puncte**

3. Trebuie să ai în vedere faptul că se pot forma cuvinte noi prin derivare, prin compunere și prin schimbarea valorii gramaticale. Apoi, te vei gândi prin care dintre aceste procedee s-a format fiecare dintre cuvintele date. Vei observa că *strămoșii* este un cuvânt format prin derivare cu prefix, iar *despre* este format prin compunere. Pentru precizarea acestor mijloace, vei primi **2 puncte** (1p.+1p.). Ca să primești și celelalte două puncte, va trebui să explici corect și complet felul în care s-a format fiecare. Să fii atent/atență la faptul că un cuvânt derivat nu se explică decât la forma din dicționar (*strămoș* este un substantiv, deci se discută forma de singular), iar ca să explici schimbarea valorii gramaticale, trebuie să observi ce este cuvântul în contextul dat și ce parte de vorbire este același cuvânt de obicei, în alte contexte mai familiare. Abia după aceea poți formula enunțurile care să cuprindă răspunsurile tale (de exemplu: *strămoșii* (*strămoș*) s-a format prin derivare din cuvântul de bază *moș*, un substantiv comun și prefixul *stră-*, iar cuvântul *despre* s-a format prin compunere, alăturare prin lipire a prepozițiilor simple *de* și *spre*). **Fii atent:** nu confunda sufixul cu articolul sau cu terminația de plural!

2puncte (1p.+1p.)+ 2 puncte (1p.+1p.) = **4 puncte**

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența dată (de exemplu: *sui*, *scaunul*, *veselie*). **2 x 2 p. = 4 puncte**

5. Vei formula, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat (de exemplu: Împăratul își sfătuiește fiul cum să conducă țara. Băiatul este avertizat de către tatăl său că nu trebuie să se scalde în lacul zânelor.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. Vei preciza, în enunț, oricare motiv pentru care bătrânul împărat l-a chemat pe fiul său (de exemplu: Împăratul și-a chemat fiul pentru a-i da ultimile sfaturi.) **4 puncte**

B.

Pentru a demonstra că textul dat este un basm *popular*, vei avea în vedere:

- precizarea oricăror două trăsături ale basmului popular **2 x 2 p. = 4 puncte**
- prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale basmului popular, valorificând fragmentul dat: **2 x 4 p. = 8 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte : **2 puncte**

Poți folosi următorul plan al compunerii:

Introducere:

- un enunț general despre literatura populară;
- definiția basmului popular: Basmul este o specie a genului epic, de obicei în proză, în care elementele reale se împletesc cu cele imaginare într-o acțiune previzibilă la care participă personaje prezentate în antiteză, reprezentând binele și răul care se înfruntă, în final, binele ieșind învingător.

Cuprins:

- trecerea către opera literară pe care trebuie să o încadrezi în această specie literară. Vei spune că opera literară dată este o basm popular, fiindcă are trăsături definitorii, de formă și de conținut, ale acestei specii literare și le vei enumera pe toate cele recunoscute în text: amestecul real/imaginar, tema luptei dintre bine și rău, prezența unor personaje cu puteri supranaturale, caracterul popular al textului, folosirea cifrelor magice, formule specifice, personaje tipice/ specifice basmelor, metamorfoza personajelor, folosirea unor obiecte magice, finalul fericit, funcția moralizatoare, schema narativă tipică, dezvoltarea unor motive literare specifice...);
 - în două alienate distincte, vei prezenta detaliat două dintre trăsăturile basmului popular pe care le recunoști în text și pe care le poți argumenta cu exemple potrivite.
- Atenție! Este foarte important să comentezi secvențe din text ca să dovedești o bună înțelegere a acestuia și o interpretare adecvată a mesajului artistic transmis!

Încheiere:

Vei relua cele două trăsături pe care ai vrut să le evidențiezi și să subliniezi semnificația/mesajul fragmentului.

SUBIECTUL al II-lea 36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu : Autoarea muzicii din spectacolul „Apolodor” și-a început cariera la Teatrul Național din Târgu- Mureș/ sala mică a Naționalului din Târgu-Mureș. Dorina Chiriac este cea care a interpretat, în spectacolul Adevăratei Milea, personajul Apolodor). Ai grijă să selectezi exact informația cerută, să scrii două enunțuri și să le formulezi corect, folosind adecvat și semnele de punctuație. **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei scrie în propoziție numele autorului (Autorul articolului citat este Mircea Sorin Rusu.) și titlul articolului (Titlul articolului este „Apolodor, în drum spre Labrador (Via Târgu-Mureș”). Nu uita să pui titlul articolului între semnele citării și să pui punct la sfârșitul enunțurilor!
2 x 2 p. = 4 puncte

3. Vei menționa felul fiecărui pronume subliniat și cazul lui (*îi* – pronume personal; acuzativ; *iși* – pronume reflexiv, dativ). (1p.+1p.)+(1p.+1p.)= **4 puncte**

4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire (*când* – complement circumstanțial de timp; adverb relativ; *discul* – complement direct, substantiv comun, simplu)

Ai grijă! Trebuie să precizezi mai întâi funcția sintactică (ce este cuvântul ca parte de propoziție), apoi valoarea morfologică (ce este cuvântul ca parte de vorbire) !De asemenea, nu uita să precizezi și felul lor, de exemplu, *adverb relativ*. (1p.+1p.)+(1p.+1p.)= **4 puncte**

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile subordonate cerute (*să știu*; *că se joacă*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (*să știu* – propoziție subordonată subiectivă; *că se joacă* – propoziție subordonată completivă directă) (1p.+1p., transcrierea corectă a subordonatelor)+(1p.+1p., precizarea corectă a felului acestora)= **4 puncte**

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată atributivă, introdusă prin adverbul relativ *unde* (de exemplu, *Mi-am pus problema¹/unde merg în vacanță.²/*) Nu uita ! Pentru a avea o propoziție subordonată atributivă într-un enunț, elementul regent trebuie să fie un substantiv sau un înlocuitor al acestuia (de exemplu, pronume). Vei primi *1 punct* pentru construirea unui enunț din două propoziții și *3 puncte* pentru propoziția subordonată atributivă. **4 puncte**

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute în timpul unui spectacol;
- respectarea succesiunii logice a faptelor; **6 puncte**
- precizarea contextului spațio-temporal: **2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte: **2 puncte**

Amintește-ți !

TEXTUL NARATIV constă în povestirea unei întâmplări reale sau imaginare desfășurate într-un cadru spațio-temporal, la care participă unul sau mai multe personaje.

- modul de expunere specific este narațiunea, caracterizată prin relatarea a cel puțin două evenimente aflate în relație cauzală și derulate, de regulă, în succesiune cronologică;
- cadrul spațio-temporal permite încadrarea narațiunii într-un anumit timp și într-un spațiu particular de desfășurare și se precizează încă din introducere;
- trebuie să urmărești etapele acțiunii sau momentele subiectului:
 - *expozițiunea*, situația inițială, care prezintă locul, timpul și personajul/personajele;
 - *intriga ce reprezintă* elementul perturbator, care aduce o schimbare în situația inițială;
 - *desfășurarea acțiunii* care cuprinde evenimentele în derularea lor;
 - *punctul culminant* reprezentând situația critică;
 - *dezodământul*, situația finală, care restabilește echilibrul inițial al acțiunii și aduce, eventual, rezolvarea conflictului;
- un element definitoriu este conflictul, constând în ciocnirea dintre două forțe opuse (personaje diferite, în conflictul exterior; idei, gânduri, sentimente ale aceluiași personaj, în conflictul interior);
- poți folosi orice procedeu de legare a secvențelor narative:
 - *înlănțuirea*: evenimentele sunt prezentate în ordinea lor cronologică;
 - *insertia*: o povestire este cuprinsă în alta, mai mare, ca într-o ramă;
 - *alternanța*: evenimentele sunt prezentate în serii, fiecare serie incluzând personaje și acțiuni proprii, chiar dacă se intersectează cu celelalte.

- compunerea trebuie să plece de la o idee originală (de exemplu: o apariție ciudată, o experiență de neuitat, un spectacol inedit, eventual unul la care ți-ai fi dorit să mergi...)
- trebuie să respecti precizarea privind numărul de cuvinte (nu mai puțin de 150, dar nici mai mult de 300 de cuvinte).

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă astfel:

– unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**

– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte;
parțial – 1 punct

2 puncte

– respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**

– respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**

– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**

– lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

În lacul cel verde și lin
Răstrânge-se cerul senin,
Cu norii cei albi de argint,
Cu soarele nori sfâșiind.
Dumbrava cea verde pe mal
S-oglinde în umedul val,
O stâncă stârpită de ger
Înalț-a ei frunte spre cer.
Pe stânca sfărmată mă sui,
Gândurilor aripi le pui;
De-acolo cu ochiul uimit
Eu caut colò-n răsărit
Și caut cu sufletul dus
La cerul pierdut în apus.
Cobor apoi stânca în jos,
Mă culc între flori cu miros,
Ascult la a valului cânt,
La geamătul dulce din vânt.
Natura de jur-împrejur,
Pe sus e o boltă de-azur,
Pe jos e un verde covor,
Țesut cu mii tinere flori.
Văd apa ce tremură lin
Cum vântul o-ncruntă-n suspin,[...]
Văd lebede, barcă de vânt,
Prin unde din aripe dând,
Văd fluturi albaștri, ușori,
Roind și bând miere din flori.

Mihai Eminescu, *Frumoasă-i ...* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *apus*, *lin*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența: *Eu caut colò-n răsărit*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Răstrânge-se cerul senin* și *Și caut cu sufletul dus/La cerul pierdut în apus*. **4 puncte**
4. Desparte în silabe cuvintele subliniate din versurile: *Cu soarele nori sfâșiind* și *Văd fluturi albaștri, ușori*. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă și măsura versurilor: *Dumbrava cea verde pe mal / S-oglinde în umedul val, / O stâncă stârpită de ger / Înalț-a ei frunte spre cer*. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, pe care să le precizezi. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

La marginea orașului Alba Iulia, într-o pădure de pe dealul Mamut, a fost amenajat un parc de aventură. Pe o suprafață de aproximativ două hectare au fost amplasate diverse obstacole, care permit practicarea unor sporturi extreme. Se pot face cățărări pe panou, coborâri cu tiroliana, deplasări de la un copac la altul prin tuneluri de scânduri suspendate. [...]

Parcul de aventură a fost amenajat în imediata apropiere a rezervației dendrologice și a zonei de recreere cuprinse într-un proiect al administrației locale din Alba Iulia.

Traseele sunt concepute pe grade de dificultate diferite, care pot fi practicate în funcție de categoria de vârstă, respectiv de copii de până la șapte ani, de copii cu vârste între 7 și 14 ani și de adulți. Prin activitățile desfășurate în acest parc nu se dorește doar un simplu prilej de recreere, ci și o ocazie prin care să se dezvolte personalitatea copiilor și a adulților. [...] „Prin acest centru, dorim să aducem un plus de calitate pentru serviciile pe care le oferim, să elaborăm metode noi de lucru cu copiii, prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea [...]”, s-a declarat la momentul inițierii proiectului.

Dorin Timonea, Parcul ascuns de lângă Alba Iulia: aventură în pădurea de pe dealul Mamut,
www.adevărul.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele dealului pe care a fost amenajat parcul de aventură;
 - categoriile de vârste ale copiilor, în funcție de care sunt concepute traseele. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Pe o suprafață de aproximativ două hectare au fost amplasate diverse obstacole, care permit practicarea unor sporturi extreme.* **4 puncte**
- Transcrie două propoziții subordonate diferite din fraza următoare, precizând felul acestora: *Prin acest centru, dorim să aducem un plus de calitate pentru serviciile pe care le oferim, să elaborăm metode noi de lucru cu copiii, prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare să. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-un parc. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 3

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *apus* – asfințit; *lin* – liniștit) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei preciza în enunț care este rolul cratimei în secvența dată (de exemplu: În versurile date, cratima marchează rostirea legată a două cuvinte; marchează căderea vocalei „î”) **4 puncte**
3. Vei preciza și vei explica modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date (de exemplu: Cuvântul *răsfrânge* s-a format prin derivare cu prefixul *răs-* de la verbul (*a*) *frânge*. Cuvântul *pierdut* s-a format prin conversiune/ schimbarea valorii gramaticale din verbul predicativ la modul participiu (*a*) *pierde* în adjectiv.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
4. Vei despărți în silabe cuvintele subliniate (sfâ-și-ind; al-baș-tri) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. Vei preciza tipul de rimă (Rima versurilor este împerecheată.) și măsura versurilor (Versurile au măsura de opt silabe.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. Vei transcrie oricare două figuri de stil din poezie și vei preciza felul fiecăreia dintre ele. (de exemplu: *a valului cânt* – metaforă; *fluturi albaștri, ușori* – epitet). Vei primi câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două figuri de stil diferite transcrise din poezie. **2 x 2 p. = 4 puncte**

Atenție: pentru transcrierea, fără a le numi (de exemplu: *a valului cânt*; *fluturi albaștri, ușori* etc.), a figurilor de stil vei primi doar câte 1 punct.

B.

Pentru a demonstra că textul dat aparține genului liric, vei avea în vedere:

- precizarea oricăror două trăsături ale genului liric; **2 x 2 p. = 4 puncte**
- prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat; **2 x 4 p. = 8 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte; **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Numele dealului pe care a fost amenajat parcul de aventură este Mamut.; Traseele sunt concepute în funcție de categoria de vârstă: până la șapte ani și între 7 și 14 ani.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei scrie în propoziție numele autorului (de exemplu: Autorul articolului este Dorin Timonea.) și a titlului articolului (de exemplu: Titlul articolului este „*Parcul ascuns de lângă Alba Iulia: aventură în pădurea de pe dealul Mamut*”.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. Vei preciza, fără prescurtări, diateza fiecărui verb subliniat și modul lui (de exemplu: *au fost amplasate* – diateza pasivă, modul indicativ; *să elaborăm* – diateza activă, modul conjunctiv) **4 puncte**
4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire prin care este exprimată (*diverse* – atribut adjectival, adjectiv propriu-zis; *care* – subiect, pronume relativ) **4 puncte**
5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile subordonate cerute (*Prin acest centru, [...] să aducem un plus de calitate pentru serviciile; pe care le oferim; să elaborăm metode noi de lucru cu copiii; prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (de exemplu: *Prin acest centru, [...] să aducem un plus de calitate pentru serviciile* – propoziție subordonată completivă directă; *pe care le oferim* – propoziție subordonată atributivă; *să elaborăm metode noi de lucru cu copiii* – propoziție subordonată completivă directă;

prin care să li se dezvolte curajul, încrederea, autocunoașterea – propoziție subordonată atributivă)
4 puncte

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*. (de exemplu : *Este bine¹/ să înveți.²/*) **4 puncte**

B.

Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

– relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute într-un parc :

- vei respecta succesiunea logică a evenimentelor; **6 puncte**

- vei preciza contextul spațio-temporal; **2 puncte**

– vei adecva conținutul la cerință ; **2 puncte**

– vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte ; **2 puncte**

Sugestii de titlu : *Întâlnire neașteptată, La plimbare, Aleea cu noroc.*

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă pentru redactare, astfel:

– unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**

– coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**

– registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct

2 puncte

– respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**

– respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**

– așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**

– lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios; [...] și i-am scuzat întârzierea, gândindu-mă că au fost de vină tramvaiele.

Dar la a doua repetiție a întârziat cincisprezece minute, iar la a treia, douăzeci. De astă dată, i-am spus în glumă, așa cum aveam obiceiul să îmi fac observațiile:

— *Dacă vei veni la repetiții, dragă Paule, tot așa, gradat ... cu cinci minute mai târziu în fiecare zi, în cele din urmă n-ai să mai vii deloc.*

— *Vă rog să mă scuzați, don' profesor, dar am o serie de treburi care ...*

— *Te rog să ne crezi că și noi toți avem mai multe serii de treburi care ... și, totuși, de când am început repetițiile, nimeni n-a întârziat cu o secundă măcar. [...]*

Mă așteptam ca, la repetiția următoare, Matache să sosească cel puțin exact la ora fixată, dacă nu chiar înainte cu câteva minute, spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri. Ora fixată era cinci, dar iată că se făcu cinci și jumătate și protagonistul nostru nu mai sosea. [...]

— *În felul acesta nu mai putem continua repetițiile și la serbare riscăm să ne facem de râs. Eu țin totuși să se joace această piesă, la care am lucrat nopți întregi și care cred că ar avea mult succes. După voi, cine este cel mai indicat să preia rolul lui Matache?*

Toți răspunseră în cor, de parcă ar fi fost vorba dinainte:

— *Mărgărit, don' profesor!*

Mărgărit sări ca ars:

— *Eu ..., dar de ce tocmai eu?!*

— *Fiindcă tot n-ai niciun rol în piesă! îi răspunseră băieții.*

— *Cum n-am niciun rol? obiectă el, mai în glumă, mai în serios. Nu sunt eu suflerul* trupei? Oare, ați uitat că doi dintre cei mari scriitori ai noștri au fost sufleri: Eminescu și Caragiale? [...] Ce v-ați face voi, la urma urmei, fără sufler?*

— *Am să-ți răspund eu, Nicule! [...] Ar învăța rolurile la perfecție și te-am da frumușel la o parte.*

Băieții râseră și aplaudară cu sinceritate.

Când a sosit, în sfârșit, Matache, la ora șase fără zece, ne-a găsit asupra repetiției și a căzut tocmai pe-o replică de-a lui, spusă de Mărgărit. Ne-a dat bună seara, i-am răspuns, iar el, foarte contrariat, a întrebat, nevenindu-i să creadă:

— *Ăăă ... ați început repetiția?*

— *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți! [...]*

— *Cum adică, don' profesor? făcu el, uluit.*

— *Adică, în rolul tău va juca un elev punctual întotdeauna, și anume Mărgărit. [...]*

— *O să vedeți că până la urmă n-o să se aleagă nimic din piesă, dacă nu joc eu! [...]*

— *la te uită, marea vedetă! Pesemne de aceea te lăsași așteptat, convins că fără tine nu se poate ... întocmai ca cocoșul din fabulă, care credea că, dacă nu cântă el, nu răsare soarele ... Și, într-o dimineață, s-a încăpățânat și n-a mai vrut să cânte; dar, spre marea lui uimire, soarele tot a răsărit!*

Grigore Băjenaru, *Bună dimineața, băieți!*

*suflerul (sufleur) – persoană care suflă actorilor, în timpul repetițiilor și al reprezentațiilor, replicile pe care urmează să le spună

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *fixată*, *uimire*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulelor din secvența: — *Fără dumneata, Matache, închipuie-ți!*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din fragmentul: *spre a-și răscumpăra astfel celelalte întârzieri*. **4 puncte**

4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din secvența: *La prima repetiție chiar, după distribuirea rolurilor, Paul Matache, interpretul principal și cel mai talentat din echipă, a întârziat zece minute. Îl cunoșteam ca pe un băiat serios.* **4 puncte**
5. Numește două trăsături de caracter ale personajului Paul Matache, ilustrându-le cu câte un citat potrivit. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Paul Matache este înlocuit din rolul său. **4 puncte**

B. Redactează, în 100 – 180 de cuvinte, rezumatul textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi ideile principale, dovedind înțelegerea textului;
- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecti regulile de alcătuire a unui rezumat;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Gara Filaret a fost prima gară din București, inaugurată în octombrie 1869, cu ocazia punerii în folosință a tronsonului feroviar București Filaret – Giurgiu, prima linie de cale ferată din România, care lega capitala de portul dunărean, o rută comercială de maximă importanță.

Primele două trenuri au plecat oficial din gara Filaret la data de 31 octombrie.

Primul era format din locomotiva Mihai Bravu și trei vagoane, care transportau 90 de călători, printre care și membrii guvernului și alți demnitari, iar al doilea tren se numea „Dunărea”. Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare [...]. La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied. Viitorii suverani ai României au fost primiți, pe peron, de o delegație numeroasă, trăgându-se 100 de salve de tun. Perechea princiară pleacă de la gară spre Mitropolie, însoțită de întregul alai de curteni și politicieni, unde este așteptată în dangățul clopotelor bisericii, pentru a oficializa căsătoria lor.

Ginel Lazăr, *Primele gări bucureștene*, în *BIG Explorer*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care a fost inaugurată gara Filaret;
 - numele celui de-al doilea tren care a plecat din gara Filaret. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și denumirea publicației în care a apărut articolul. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
Gara din Giurgiu i-a așteptat împodobită, în straie de sărbătoare. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unei călătorii. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 4

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *fixată* – stabilită, hotărâtă, ; *uimire* – surprindere, uluire, mirare).

2 x 2 p = 4 puncte

2. Vei preciza în enunț care este rolul virgulelor din secvența dată (de exemplu: Cele două virgule din secvența dată au rolul de a izola substantivul în cazul vocativ *Matache* de restul enunțului).

4 puncte

3. Procedeele de formare a cuvintelor subliniate din fragmentul dat: *răscumpăra* - format prin derivare cu prefixul *răs-* de la verbul *a cumpăra*; *astfel* - format prin compunere prin subordonarea adjectivului pronominal demonstrativ *ast* substantivului *fel*.

2 x 1 p = 2 puncte - pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt;

2 x 1 p = 2 puncte - pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte.

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin vocale în hiat (de exemplu: *repetiție=i-e*, *distribuirea=u-i*, *Paul=a-u*, *întârziat=i-a*, *serios=i-o*).

Atenție! Cuvântul *băiat* nu conține vocale în hiat, deoarece *i* din grupul *ia* este semivocală.

2 x 2 p = 4 puncte

5. Vei formula în enunț două trăsături de caracter ale personajului Paul Matache, ilustrând cu câte un citat potrivit (de exemplu: Paul Matache este nesperios - *la prima repetiție ... a întârziat zece minute; la a doua repetiție a întârziat cincisprezece minute, iar la a treia, douăzeci; tot așa, gradat ...cu cinci minute mai târziu în fiecare zi și arogant - o să vedeți că până la urmă nu o să aleagă nimic din piesă dacă nu joc eu.*)

2 x 1 p = 2 puncte - pentru numirea celor două trăsături;

2 x 1 p = 2 puncte - pentru ilustrarea trăsăturilor cu câte un citat potrivit.

6. Vei preciza într-un enunț un motiv pentru care Paul Matache este înlocuit din rolul său (de exemplu: Paul Matache este înlocuit din rolul său, deoarece întârzia mereu la repetiții.).

3p pentru precizarea motivului, **1p** pentru formularea răspunsului într-un enunț = **4 puncte**

B.

Pentru redactarea rezumatului, vei avea în vedere:

● formularea ideilor principale, dovedind înțelegerea textului;

4 puncte

● prezentarea evenimentelor în succesiune logică;

2 puncte

● respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat:

8 puncte

- relatarea la persoana a III-a; 2 puncte
- tonul neutru, obiectivitatea; 1 punct
- prezentarea ideilor fără intervenții emoțional-subiective și fără utilizarea citatelor; 1 punct
- transformarea dialogului în vorbire indirectă; 2 puncte
- utilizarea modurilor și a timpurilor verbale potrivite (dominația perfectului compus, corelația cu prezentul, evitarea folosirii perfectului simplu). 2 puncte
- încadrarea în limita de cuvinte. 2 puncte

Atenție! Rezumatul nu presupune simpla repovestire a faptelor, a întâmplărilor, a evenimentelor existente în text și nici interpretarea lor, ci pur și simplu o reducere la elementele esențiale, prin eliminarea detaliilor/a aspectelor secundare. Ca atare, rezumatul începe cu scrierea primei idei esențiale identificate în textul dat și se finalizează cu scrierea ultimei idei a acestuia.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Gara Filaret a fost inaugurată în anul 1869.; Cel de-al doilea tren care a plecat din gara Filaret se numea *Dunărea*.)

2 x 2 p = 4 puncte

2. Vei scrie în propoziție numele autorului (de exemplu: Autorul articolului citat este Ginel Lazăr.) și denumirea publicației în care a apărut articolul (de exemplu: Publicația în care a apărut articolul se numește *BIG Explorer*.)

2 x 2 p = 4 puncte

3. Vei menționa, fără prescurtări, diateza și modul verbelor subliniate din textul dat (de exemplu: *au fost primiți* - diateza pasivă, modul indicativ; *trăgându-se* - diateza reflexivă, modul gerunziu).

2 x 2 p = 4 puncte

4. Vei preciza, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire prin care se exprimă cuvintele subliniate (de exemplu: *gara* – subiect, substantiv comun; *i* - complement direct, pronume personal).

2 x 2 p = 4 puncte

Atenție! Vei nota denumirea integrală a funcției sintactice și a părții de vorbire!(corect - complement direct, incorect - complement; corect - pronume personal; incorect - pronume).

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile din fraza dată, precizând felul fiecăreia (de exemplu: *La data de 12 noiembrie, în același an, a sosit în gara Filaret, din direcția Giurgiu, trenul* - propoziție principală; *care transporta perechea princiară a României, formată din Carol I și logodnica acestuia, Elisabeta de Wied* - propoziție subordonată atributivă). **4 puncte**

Atenție! Delimitarea frazei se realizează pe ciornă.

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin adverbul relativ *unde* (de exemplu: *Bianca nu își dă seama unde a greșit*.)

4 puncte

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări petrecute în timpul unei călătorii, respectând succesiunea logică a faptelor; **6 puncte**
- precizarea contextului spațio - temporal; **2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **2 puncte**

Observații: Indiferent de întâmplarea pe care o vei povesti, compunerea ta este recomandată să aibă următoarea structură:

1. **introducere:** vei enunța ce anume vei povesti și motivul pentru care ai ales această întâmplare;
2. **cuprins:** povestirea propriu-zisă a întâmplării, cu precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal (de exemplu: *în drum spre mare...*, *într-o după-amiază de vară...*, *în mijloc de iulie...*);
3. **încheiere:** vei relua concis motivul pentru care ai ales să povestești această întâmplare.

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 5

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

— Auzi, Bobi, până fac eu mâncarea, ia arată-le dâșilor ce desenezi tu toată ziua, spuse Lisaveta, căreia – oricâtă încredere avea în părintele Saveliuc – îi venea greu să lase doi necunoscuți singuri la ea în casă. Arată-le cum ai desenat-o tu pe mama, adăugă ea, brusc înduioșată.

— Ei, lasă ... se scutură puștiul, rămânând la fel de încruntat.

— Hai, hai! Ce, ți-o fi rușine? Doar de ce le faci? Nu ca să le arăți?

— Le fac că-mi place mie să le fac! explică el tăios și dispăru din prag.

Însă după vreo două minute apăru iar în sufragerie, fluturând nepăsător un bloc de desen mare, legat cu o sfoară. Se apropie timid de cei doi bătrâni, trecu pe lângă ei și aruncă blocul pe patul din spatele lor.

— Le-ai adus, Bobi? se auzi de undeva vocea Lisavetei, care plecase la treburile ei.

— Le-am adus, bombăni băiatul.

Cei doi bătrâni rămaseră răbdători pe scaune. Petre își lăsase rucsacul la piciorul mesei, iar bătrânul cel tăcut și înalt își rezemase toiaagul de lemn pe genunchi. Pălăriile de paie se odihneau acum pe masă.

Petre se uită spre puști și zise cu o voce târăgănată:

— Dacă nu vrei, nu trebuie să ni le arăți. Eu, drept să zic, aș vrea să le văd. Mama ta zice că ești priceput ...

Bobi se întinse spre pat și luă cu un gest neglijent blocul de desen. Îi desfăcu sfoara cu care era legat. Petre observă că mâna băiatului tremura ușor. Tremura și când îi întinse blocul. Drumețul puse blocul pe masă și îl deschise. Bobi rămase în picioare, lângă el, și se uită la bloc ca și cum l-ar fi văzut prima dată.

Petre privi atent primul desen și i-l întinse tovarășului său, care îl studie și el și îl puse deoparte. La fel făcură drumeții și cu a doua foaie, și cu a treia.

— Ei, ce ziceți? întrebă Lisaveta, care apăruse în prag și își ștergea mâinile ude de șorț. Așa-i că e tare priceput Bobi al meu? [...]

Din desenele lui, chiar așa naive cum erau multe din ele, se vedea că Lisaveta avea dreptate: Bobi se pricepea. Avea har. Avea mână bună și sigură. Fie că-l învățase cineva – deși cine să-l fi învățat acolo, în sat? –, fie că se învățase singur, cert e că știa să lucreze în creion și în acuarelă, știa să tragă linii și tușe sigure și mai ales să schițeze contururi de oameni care deveneau mai mult decât simpla lor imagine desenată. În altă epocă am fi zis că prindeau viață pe hârtie. Chipul Lisavetei era în același timp și o bucată din povestea vieții ei, pe care o citeai cumva pe fața aceea obosită, cu ochi mari și triști, dar îndârjiți, pe ridurile apărute prea repede pe un obraz altfel frumos, pe sprâncenele încruntate, dar nu amenințătoare. Probabil că un critic de artă ar fi putut spune mai multe lucruri despre calitățile, dar și despre defectele acelei reprezentări figurative făcute de un adolescent nu foarte instruit, însă era evident că avea har.

Radu Pavel Gheo, Noapte bună, copii!

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: brusc, drumeții. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei în secvența: — *Ei, ce ziceți?* **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: Îi desfăcu sfoara cu care era legat și pe sprâncenele încruntate. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din secvența: *Din desenele lui, chiar așa naive cum erau multe din ele, se vedea că Lisaveta avea dreptate.* **4 puncte**
5. Formulează, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la *genul epic* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului epic;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Conacul familiei Golescu, singura construcție cu caracter laic-fortificat din Țara Românească păstrată din epoca lui Matei Basarab, este adăpostit de Muzeul de la Golești. Conacul a intrat în istorie și datorită evenimentelor marcante pentru istoria țării, pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor.

Între primele mențiuni despre conac se numără cea a lui Paul de Alep, care nota: „Mărețul și elegantul conac al logofătului este o clădire armonioasă, apărată de multe tunuri. Am dormit acolo, fiind primiți cu mare cinste și ospătați cu o masă domnească, aici gustând cele mai dulci și bune vinuri din Țara Românească”. Anul construcției conacului de la Golești este „leat 7148” (1639 – 1640), iar numele primilor proprietari (Stroe Leurdeanu și Vișa din Golești) și al meșterului Stoica le găsim săpate în piatra chenarelor de la ferestrele pivniței.

Zidurile, groase de circa 60 de centimetri, asigură construcției trănicia necesară, materialele de construcție fiind: cărămida lungă și subțire, specifică epocii, bine arsă și prinsă în mortar gros, piatra și lemnul. Acoperișul clădirii este realizat în patru ape și era făcut din șită* bătută la 5 – 6 rânduri.

Dincolo de aspectul tradițional de apărare, se remarcă nivelul ridicat de confort, caracteristic tuturor locuințelor marilor boieri munteni, construite în timpul domniei lui Matei Basarab.

Călin Gerard, *Din muzeele României*, în *Historia*, an XVI/nr. 176

*șită – bucată subțire de lemn asemănătoare cu șindrila, dar mai scurtă decât aceasta, folosită pentru căptușirea și acoperirea caselor țărănești, a cabanelor

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - perioada în care a fost construit conacul familiei Golescu; **4 puncte**
 - două materiale utilizate la construcția zidurilor conacului. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras textul de mai sus. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Conacul familiei Golescu, singura construcție cu caracter laic-fortificat din Țara Românească păstrată din epoca lui Matei Basarab, este adăpostit de Muzeul de la Golești. **4 puncte**
- Transcrie propoziția subordonată din fraza următoare, precizând felul acesteia: *Conacul a intrat în istorie și datorită evenimentelor marcante pentru istoria țării, pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin pronumele relativ *care*. **4 puncte**

B. Redactează o descriere literară, de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți un peisaj care te-a impresionat. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două caracteristici ale peisajului ales;
- să utilizezi două figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 5

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *brusc* – subit; *drumeții* – călătorii) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei preciza în enunț care este rolul virgulei în secvența dată (de exemplu: În secvența dată, virgula izolează o interjecție de restul enunțului.) **4 puncte**
3. Vei preciza și vei explica modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele date (de exemplu: Cuvântul *desfăcu* s-a format prin derivare cu prefixul *des-* de la verbul *a face*. Cuvântul *încrunțate* s-a format prin conversiune/ schimbarea valorii gramaticale din verbul predicativ (*a încrunta* la modul participiu în adjectiv.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin diftong din secvența dată (de exemplu: *lui, erau, ele, vedea, avea*). Cuvântul *chiar* nu conține diftong! **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. Vei formula, în câte un enunț, două idei principale/secundare din textul dat (de exemplu : Bobi le arată celor doi drumeți desenele sale. Cei doi drumeți privesc cu atenție desenele lui Bobi.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. Vei preciza, în propoziție, oricare motiv pentru care Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele (de exemplu: Lisaveta dorea ca băiatul să le arate străinilor desenele, deoarece îi era teamă să lase singuri doi străini în casa ei/deoarece se mândrea cu talentul băiatului.) **4 puncte**

B.

Pentru a demonstra că textul dat aparține genului epic, vei avea în vedere:

- precizarea oricăror două trăsături ale genului epic; **2 x 2 p. = 4 puncte**
- prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului epic, valorificând fragmentul dat; **2 x 4 p. = 8 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință: în totalitate; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte; **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Conacul familiei Golescu a fost construit în perioada 1639 – 1640.; La construirea zidurilor conacului s-au folosit piatra și lemnul.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei scrie în propoziție numele autorului (de exemplu: Autorul articolului este Călin Gerard.) și a titlului articolului (de exemplu: Titlul articolului este „Din muzeele României”.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. Vei menționa, fără prescurtări, genul fiecărui substantiv subliniat și cazul lui (*țării* – feminin; genitiv; *numele* – feminin, acuzativ) **4 puncte**
4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire prin care este exprimată (*Conacul* – subiect, substantiv comun; *păstrată* – atribut adjectival, adjectiv participial/provenit din verb la participiu) **4 puncte**

5. Vei avea grijă să transcrii integral propoziția subordonată cerută (*pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul ei (de exemplu: *pe care le-a găzduit de-a lungul vremurilor* – propoziție subordonată atributivă) **4 puncte**

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin pronumele relativ *care*. (de exemplu : *Știi/ care lipsește.^{2/}*) **4 puncte**

B.

Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- prezentarea a două caracteristici ale unui peisaj; **4 puncte**
- vei utiliza două figuri de stil diferite; **4 puncte**
- vei adecva conținutul la cerință ; **2 puncte**
- vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte ; **2 puncte**

Sugestii de titlu : *Un mal însorit, Câmp de primăvară, Pădurea înghețată.*

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
 - registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
 - 2 puncte
 - respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
 - respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
 - așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
 - lizibilitatea **1 punct**
-

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Când am venit târziu ca să te caut
În parcul îmbrăcat în frunză lată,
În parcul năpădit de ierburi rele –
Depart, pe-o cărare neumblată,
Zării pe Zeul Toamnei trist și singur.*

*Cum alergam cu dorul de-altădată,
Purtând în suflet rediurile* verzi
Și cerul clar, și iarba cu zorele,
Și visul viu, în care să te pierzi,
Am stat pe loc legat de-o melodie.*

*Și Zeul Toamnei pe un flaut de-aur
Îmi tălmăcea trecutul în surdină,
Și soarele se stinse prin frunzare
Pălind încet cu galbenă lumină,
Când cerul își cocli* în zări arama.*

*Și frunzele zburară de rugină,
Ca fluturi mari cu aripe ciudate,
Vicleanul zeu cânta acum mai tare:
Și frunzele foșniră spulberate...
Foșniră cum foșnește amintirea.*

Ion Pillat, *În parc*

*rediuri – păduri mici și tinere

*cocli – a se oxida; a prinde un strat de carbonat de cupru, de culoare verde, toxic, care se formează pe suprafața obiectelor de aramă

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *târziu*, *trist*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența *de-altădată*. **4 puncte**
3. Scrie patru cuvinte din familia lexicală a cuvântului *singur*. **4 puncte**
4. Selectează, din strofa a treia, două cuvinte care conțin vocale în hiat. **4 puncte**
5. Precizează măsura primului vers din poezie. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite din poezie, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la *genul liric* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Citește următorul text:

Teatrul Excelsior pornește la drum în noua stagiune 2014 – 2015 cu o tolbă plină de proiecte și gata de ieșirea în marea lume a festivalurilor. Noul director al Teatrului Excelsior, Adrian Găzdaru, vă propune în această toamnă două premiere cu totul speciale.

Cea dintâi, „Kiki și Bozo”, un text sensibil și plin de poezie, scris de Andreea Vălean, este regizată de Peter Kerek și a intrat deja în repetiții.

Peter Kerek a gândit acest spectacol cu două distribuții, în care îi veți descoperi pe tinerii actori Raluca Botez, Ștefania Dumitru, Lari Cosmin Giorgescu, Dan Clucinschi, Alexandru Mike Gheorghiu și Ion Bechet.

Cea de-a doua premieră va fi „Momo sau strania poveste despre hoții de timp și copilul care le-a înapoiat oamenilor timpul furat”, o invitație în lumea fantastică a lui Momo, un personaj fabulos creat de Michael Ende. În acest basm-roman, Momo, o fetiță care încearcă să salveze lumea, îi are ca parteneri pe Casiopeea, o ciudată broască-țestoasă, și pe maestrul Hora.

Dramatizarea este realizată de Lenuș Teodora Moraru, care va semna și regia acestui spectacol.

Petre Ivan, *Teatrul Excelsior, între premiere și festivaluri*,
www.ziarulmetropolis.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anotimpul în care începe stagiunea de teatru;
 - numele regizorului primului spectacol din stagiune. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care este extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează numărul și cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *le-a înapoiat oamenilor timpul furat.* **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În acest basm-roman, Momo, o fetiță care încearcă să salveze lumea, îi are ca parteneri pe Casiopeea, o ciudată broască țestoasă, și pe maestrul Hora.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, care să aibă ca termen regent verbul *a descoperi*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută la teatru sau la cinema. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 6

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *târziu* – devreme; *trist* – bucuros): **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei preciza în enunț care este rolul cratimei în versurile date (de exemplu: În versurile date, cratima, ca semn de ortografie, are rolul de a marca rostirea în aceeași silabă a două părți de vorbire diferite, „de”- prepoziție simplă și „altădată”- adverb de timp, dar și de a păstra muzicalitatea versurilor/conservă ritmul și măsura). **4 puncte**

3. Trebuie să ai în vedere faptul că dintr-o familie lexicală fac parte cuvinte derivate, compuse și formate prin schimbarea valorii gramaticale (de exemplu: singurătate, singurel, singuratic, însingurat, însingurare etc.) Nu confunda sufixul cu articolul (singurul-„u”-literă de legătură, „l”-articol hotărât sau cu terminația de plural(singuri-„i”-terminație de plural). **4 x p. = 4 puncte**

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin hiat din versurile date (de exemplu: zeul, flaut).

Atenție la definiția hiatului(hiatul este grupul de sunete alcătuit din două vocale alăturate, pronunțate în silabe diferite)! ze-ul-„e-u”-hiat. Spre exemplu, cuvântul *nouă* nu conține hiat, ci diftong :no-uă- „uă”-diftong. **2x 2p.= 4 puncte**

5. Vei formula un enunț în care să precizezi măsura versului(unsprezece silabe). Atenție la numărul de silabe al versurilor care conțin cuvinte legate prin cratimă(trebuie să pronunți în aceeași silabă cuvintele respective)! Vezi exemplu de mai sus de la rolul cratimei! **4 puncte**

6. Vei transcrie oricare două figuri de stil diferite, pe care le vei numi. Vei primi câte 1 punct pentru transcrierea oricărei figuri de stil și câte 1 punct pentru numirea acesteia.

(*Și frunzele zburară de rugină/ Ca fluturi mari cu aripi ciudate* - comparație - vei avea în vedere că trebuie să incluzi ambii termeni ai comparației, *cărare neumblată*-epitet, *redirurile verzi*-epitet cromatic, *cerul își cocli în zări arama*-metaforă etc.) **2x 2p.= 4 puncte**

B.

Pentru a demonstra că textul dat aparține genului liric, vei avea în vedere:

– precizarea oricăror două trăsături ale genului liric (Genul liric cuprinde totalitatea operelor literare scrise în versuri, în care autorul își exprimă în mod direct stările sufletești, atitudini și idei, prin intermediul eului liric și al mijloacelor de expresivitate artistică; prezența eului liric

prin mărcile sale lexico-gramaticale - verbe, pronume, adjective pronominale la persoanele I și a II-a, structuri în vocativ, interjecții, semne de punctuație, exclamații și interogații retorice, pauze afective redată prin puncte de suspensie; prezența elementelor de expresivitate artistică-figuri de stil și imagini artistice; moduri de expunere specifice: monologul liric de tip adresativ/confesiv și descrierea; elemente de versificație etc.)

2 x 2 p. = 4 puncte

– prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat dat:

2 x 4 p. = 8 puncte

– adecvarea conținutului la cerință

2 puncte

-respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Stagiunea de teatru începe toamna.; Regizorul primului spectacol din stagiune este Peter Kerek.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei scrie în propoziție numele autorului (Autorul articolului citat este Petre Ivan) și titlul articolului (Titlul articolului este *Teatrul Excelsior, între premiere și festivaluri*).

2 x 2 p. = 4 puncte

3. Vei menționa, fără prescurtări, numărul fiecărui adjectiv subliniat și cazul lui. Vei avea în vedere că adjectivul preia de la substantivul determinat numărul, genul și cazul (*speciale* – plural; *acuzativ*; *fabulos* –singular, nominativ) **4 puncte**

4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire (*le* – complement indirect, pronume personal; *timpul*- complement direct, substantiv comun) **4 puncte**

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile subordonate cerute (*care încearcă*; *să salveze lumea*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (*care încearcă* – propoziție subordonată atributivă; *să salveze lumea* – propoziție subordonată completivă directă) **4 puncte**

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, al cărei termen regent să fie verbul *a descoperi*. Termenul regent este cuvântul de care depinde propoziția subordonată/ cuvântul căruia îi adresez întrebarea pentru a răspune propoziția subordonată. (de exemplu, *A descoperit răspunsul*¹/*cine a fost interesat.*²) **4 puncte**

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

– relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute la teatru sau cinema

- vei respecta succesiunea logică a faptelor **6 puncte**

- vei preciza contextul spațio-temporal **2 puncte**

– vei adecva conținutul la cerință **2 puncte**

– vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

-sugestii de titlu: Pe aripile...filmului, Misterele teatrului, Unde „fugim” de-acasă?, Viața din spatele cortinei, Când luminile s-au stins...

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 7

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

În toate duminicile și zilele de sărbători, dis-de-dimineată, cobora despre munte și intra călare în sat un voinic curățel. Nimeni nu se întreba de unde vine și unde descalecă; toată lumea știa că este Miron oierul și nimeni mai mult nu dorea să știe.

Trecuse un an de zile de când Miron venea mereu la joc; flăcăii îi erau prieteni, iar fetele se adunau bucurosi împregiurul lui ca să-i asculte poveștile, vorbele șăgalnice și cântecele frumoase. Din când în când, dar foarte arareori, Miron scotea din șerpar* un fluieraș, pe care cânta câte o doină plină de duiosie, încât oprea răsufierea celor ce-l ascultau. Din când în când, numai arareori, scotea Miron fluierașul său; îl scotea însă totdeauna când Marta îl ruga; ba era chiar destul ca ea să privească la șerpar, pentru ca Miron să puie mâna pe piept, gata de a-i face pe plac.

Acesta e lucru știut de toți, ba chiar un lucru care de sine se înțelegea. Cine nu ar fi dorit să asculte cântecele lui Miron și care fată nu ar fi dorit să-i fie în apropiere și să-i audă graiul limpede? Marta era fiica Mihului Saftei și era un lucru firesc ca atunci când ea roagă, să nu zică ba, mai ales știind să-l roage atât de frumos cum avea obiceiul. Fetele dar, când voiau să asculte, rugau pe Marta; Marta însă mai totdeauna le răspundea că Miron nu voiește, fiindcă nu e tocmai în voia lui cea bună. Numai din când în când, foarte arareori, Marta ruga pe Miron să cânte.

În horă Miron totdeauna e cumpătat, încât parcă numai șuguiește* cu jocul. Dar ochii tuturor se opresc asupra lui. Înalt și mlădios, cu umerii lați și cu pieptul ieșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fiecare pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta, când la stânga. Când stă însă și-și ridică fruntea ieșită din față, fetele tresar sub privirea lui. Un cap bălan* cu părul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătută ca de-o răsufiere de rumeneală, cu doi ochi mari și albaștri ca fața cerului privită de pe culmea muntelui. Totdeauna e în această față ceva ce nu se mai găsește în alte fețe, un fel de tristeță, un val de gânduri, iară în surâsul de pe buzele lui ascuțite totdeauna e ceva ce-ți deschide sufletul.

E minunat flăcău Miron și nu e minune că toți îl caută și îl doresc. Înspre amurgul serii, când jocul se sparge, Marta pleacă spre casă [...] însoțită de fete și de flăcăi. Între flăcăi este și Miron, care, precum de la sine se înțelege, totdeauna merge alături cu dânsa.

Peste puțin, ei lasă apoi ulița, trec un pârliaz de la dreapta și merg pe o cale mai scurtă, pe poteca dintre vii, pe la Fântâna Corbului, unde izvorăște apa cea bună.

Până aici merge Miron. Mai departe nu. Aici apoi, câteodată, fetele și flăcăii se opresc și Marta roagă pe Miron să cânte. [...]

— Cântă mai departe, căci grozav de frumoasă e doina! îi zise ea cu stăruință.

Ioan Slavici, Gura satului

* șerpar – brâu lat de piele (prevăzut cu buzunare) pe care îl poartă țărani; chimir

* a șugui – a glumi; a duce cu vorba; a minți

* bălan – (despre oameni sau părul lor) blond

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: totdeauna, să privească. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența *ei lasă apoi ulița, trec un pârliaz de la dreapta și merg pe o cale mai scurtă*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din secvențele: Înspre amurgul serii și cântase atât de frumos. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin vocale în hiat din fragmentul: *Acesta e lucru știut de toți, ba chiar un lucru care de sine se înțelegea. Cine nu ar fi dorit să asculte cântecele lui Miron și care fată nu ar fi dorit să-i fie în apropiere și să-i audă graiul limpede?* **4 puncte**
5. Numește două moduri de expunere identificate în text. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care fetele din sat o roagă pe Marta să-l convingă pe Miron să cânte. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să-l caracterizezi pe Miron, personajul din textul dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale personajului dat, valorificând textul dat;
- să ilustrezi două modalități de caracterizare a personajului dat, prin câte o secvență comentată;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

„Go” este un vechi și complex joc de inteligență, cu o bogată istorie în țările răsăritene ale Asiei. [...]

Legenda spune că goul a fost inventat în China antică, în urmă cu aproximativ 4000 de ani, de către un înțelept al unui împărat chinez. Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze și se pare că, la început, setul de joc era folosit și cu alte scopuri, cum ar fi prezicerile sau calculele matematice (ca abac).

De-a lungul istoriei multimilenare, mai mulți jucători s-au remarcat prin talentul lor extraordinar. Dintre aceștia, celebru este, fără îndoială, Go Seigen, un geniu al jocului, cel care a pus bazele goului modern. [...] În România, jocul de go a apărut în zona Timișului, în urmă cu aproximativ 70 de ani, prin intermediul domnului Walter Schmidt, cel care a învățat regulamentul dintr-o carte descoperită întâmplător și a format un mic nucleu de jucători.

La nivel mondial, supremația este deținută de jucători din China și Coreea de Sud. Deși nu se poate spune cu exactitate cine este numărul 1, doi jucători se remarcă prin numărul de titluri câștigate: sud-coreeanul Lee Sedol și chinezul Gu Li.

În prezent, în România există un număr de aproximativ 550 de jucători legitimați, cel mai tânăr are în jur de 6 ani, cel mai vârstnic fiind chiar Walter Schmidt (82 de ani). Cel mai bun jucător român de go este Cătălin Țăranu, fiind unul dintre puținii profesioniști europeni în materie. În acest moment sunt afiliate federației 22 de cluburi și structuri sportive, la nivel național. Există doar competiții pe categorii de vârstă, nu ligi diferențiate valoric.

Gabriel Bucur, *Jocul de go, un alt „sport al minții”,*
în *Sport revolution*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - țara în care a fost inventat jocul de go;
 - vârsta celui mai tânăr jucător de go, legitimat în România.**4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează diateza și modul verbelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze. **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *Au fost descoperite piese de go în morminte antice chineze și se pare că, la început, setul de joc era folosit și cu alte scopuri, cum ar fi prezicerile.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul unui concurs. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A

Anul școlar 2019-2020

Proba scrisă- Limba și literatura română

Testul 7

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

A.

1. Vei avea în vedere notarea unui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *totdeauna* - mereu; *să privească* - să se uite) **2 X 2p = 4 puncte**
2. Vei menționa, într-o propoziție, care este rolul virgulei în secvența dată (de exemplu: În secvența dată, virgula marchează un raport de coordonare prin juxtapunere). **4 puncte**
3. Trebuie să ai în vedere explicarea modului de formare a cuvintelor subliniate în secvențele date, urmărind precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt (de exemplu: *înspre* - format prin compunere; *frumos* - format prin conversiune/ schimbarea valorii gramaticale); și explicarea modului de formare a celor două cuvinte (de exemplu: *înspre* - format prin compunere prin alăturarea prepozițiilor *în* și *spre*; *frumos* - adverb provenit prin conversiune/ schimbarea valorii gramaticale din adjectiv propriu-zis). **4 puncte**
Nu trebuie confundate procedeele de compunere cu ortografia cuvintelor compuse. Nu există, așadar, compunere prin sudare, pentru că un compus scris într-un cuvânt poate fi format prin compunere prin alăturare sau prin subordonare!
2 X 2p= 4 puncte
4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin vocale în hiat din fragmentul dat (de exemplu: *știut, fie, apropiere, audă*). **2 X 2p= 4 puncte**
5. Vei numi două moduri de expunere identificate în text (de exemplu: narațiunea, descrierea) **2 X 2p.= 4 puncte**
6. Vei preciza, într-un enunț, un motiv pentru care fetele din sat o roagă pe Marta să-l convingă pe Miron să cânte (de exemplu: Fetele o roagă pe Marta pentru că Miron o ascultă doar pe ea/ pentru că pe ea nu o refuză niciodată.) **4 puncte**

B.

Pentru a-l caracteriza pe Miron, personajul din textul dat, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea a oricăror două trăsături ale personajului, prin valorificarea textului dat (de exemplu, poți avea în vedere faptul că Miron este un tânăr talentat, căruia îi place să cânte din fluier: *Din când în când, dar foarte arareori, Miron scotea din șerpar un fluieraș, pe care cânta câte o doină plină de duioșie, încât orea răsuflarea celor ce-l ascultau; el este prietenos, sociabil: flăcăii îi erau prieteni, iar fetele se adunau bucuos împregiurul lui ca să-i asculte poveștile, vorbele șagalnice și cântecele frumoase; are o înfățișare plăcută:*

Înalt și mlădios, cu umerii lași și cu pieptul ieșit, el calcă lat și pe întreaga talpă, încât la fiecare pas întregul trup i se scutură și se leagănă când la dreapta, când la stânga. Când stă însă și-și ridică fruntea ieșită din față, fetele tresar sub privirea lui. Un cap bălan cu părul lung până pe umeri, cu o față albă și străbătută ca de-o răsuflare de rumeneală, cu doi ochi mari și albaștri ca fața cerului privită de pe culmea muntelui.

2X 2p.= 4 puncte

- Vei numi două mijloace de caracterizare a personajului ales (Vei avea în vedere faptul că trăsăturile unui personaj pot fi prezentate direct, din punctul de vedere al naratorului, al altor personaje sau al personajului însuși; de asemenea, pot rezulta indirect, din acțiunile și comportamentul său, din ceea ce spune și din felul în care se exprimă, din vestimentație sau din mediul în care trăiește și chiar din numele său). De exemplu, Miron este caracterizat direct de narator, care îi realizează un portret fizic detaliat. Trăsăturile lui morale reies din relația cu ceilalți tineri, din felul în care se comportă când vine la joc, din ocupația sa : *este Miron oierul* .**2X 4p.= 8 puncte**

- Vei menționa oricare două modalități de caracterizare a personajului, utilizate în text:
2X1p.= 2puncte

- Vei ilustra fiecare modalitate de caracterizare menționată, prin câte o secvență comentată : **6 puncte**
- Vei avea grijă să nu povestești textul, ci să ai un conținut adecvat cerinței - **2 puncte**
- Vei respecta precizarea privind numărul de rânduri - **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

A.

1. Vei formula, în enunțuri, aspectele cerute (de exemplu: Jocul „Go” a fost inventat în China; Cel mai tânăr jucător de go, legitimat în România, are aproximativ șase ani.) **2X 2p.= 4 puncte**
2. Vei scrie, în propoziție, numele autorului (Autorul articolului citat este Gabriel Bucur) și a titlului articolului din care a fost extras fragmentul dat (Titlul articolului citat este „*Jocul de go, un alt «sport al minții »*”) **2X 2p.= 4 puncte**
3. Vei menționa, fără prescurtări, diateza fiecărui verb subliniat (*a fost inventat* - diateza pasivă; *ar fi* - diateza activă) precum și a modului fiecăruia dintre verbele subliniate (*a fost inventat* - indicativ; *ar fi* - condițional-optativ) **2X 2p.= 4 puncte**
4. Vei preciza, fără prescurtări, funcția sintactică a fiecărui cuvânt și partea de vorbire (*piese* - subiect; substantiv comun și *antice* - atribut adjectival; adjectiv propriu-zis)
5. Vei transcrie integral cele două propoziții subordonate și vei preciza felul fiecărei propoziții subordonate transcrise (*că, la început, setul de joc era folosit și cu alte scopuri* - propoziție subordonată subiectivă; *cum ar fi prezicerile* - propoziție subordonată atributivă) **4 puncte**
6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată predicativă, introdusă prin adverbul relativ *cum*. (de exemplu: *Privirea bunicului a rămas¹/ cum o știam din copilărie.²/*) **4 puncte**

B.

Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute în timpul participării la un proiect local sau școlar
 - vei respecta succesiunea logică a faptelor **6 puncte**
 - vei preciza contextul spațio-temporal: **2 puncte**
- vei adecva conținutul la cerință: **2 puncte**
- vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**
 - sugestii de titlu: *La concurs, Un concurs cu peripeții, Prietenul la nevoie se cunoaște, O surpriză*

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 8

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*N-am văzut de nicăieri o lună mai mare
Ca din vârful muntelui înzăpezit.
Parcă i-a împrumutat limpezimea
Sufletul meu nesfârșit.*

*Vântul poartă-n văile-albastre
Râuri de scânteii ca-n vrăji străvechi.
Florile iernii suflă pe cetini
Îmi alunecă melodii de cleștar în urechi.*

Aici totul, pădurile doinare,
Cerule bun, colibile goale de stână,
Ramurile nopții, adunate în inimă,
Se prefac în sânge sănătos, tânăr.*

*Codrii din vale sună din corn,
Curg jderii și umbrele nopții grăbite.
Aici închipuirea e tare ca ozonul
Și visele scapără-n muchi împetrite.*

*Încât aș privi pe un lucru firesc
Dacă pe frunțile prietenilor de drum, în zbor,
Ar sălta flăcări de cântec și forță
Împletite după chipul iubirilor lor.*

Nicolae Labiș, *Noapte de iarnă*

*doinare – referitor la cântecul doinei

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: limpezimea, nesfârșit. **4 puncte**
2. Menționează rolul punctului în versurile: „Florile iernii suflă pe cetini / Îmi alunecă melodii de cleștar în urechi.”. **4 puncte**
3. Explică modul în care s-au format cuvintele subliniate din versurile: Râuri de scânteii ca-n vrăji străvechi. / Florile iernii suflă pe cetini. **4 puncte**
4. Selectează, din textul dat, două cuvinte care conțin vocale în hiat. **4 puncte**
5. Precizează măsura versurilor: *N-am văzut de nicăieri o lună mai mare / Ca din vârful muntelui înzăpezit*. **4 puncte**
6. Transcrie o comparație și o metaforă din textul dat. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

Citește următorul text:

Noua premieră a Operei Naționale din București [din mai 2018] cu spectacolul „Frumoasa din pădurea adormită” de Ceaikovski în regia și adaptarea coregrafiei clasice a lui Vasily Medvedev și Stanislav Fečo a fost dedicată celebrării a 200 de ani de la nașterea lui Marius Petipa, părintele coregrafiei Marilor Povești Coregrafice. [...]

Prin prisma acestei celebrări, noua „Frumoasă din pădurea adormită” la Opera Națională din București, care ne-a obișnuit cu un ritm de aproape o premieră pe lună, este, așadar, bine-venită. Fiind vorba despre un basm coregrafic și despre o adaptare a unei coregrafii care a fost gândită pentru un public ce făcea practic parte dintr-o altă lume, este evident că provocarea cu care s-au confruntat realizatorii spectacolului a fost amplificată. Există un tip de dinamică a mișcării raportată la ritmul în care sunt relatate narațiunile în ziua de azi, fie că vorbim de filme, fie că vorbim de cărți ilustrate cu povești pentru copii, față de care coregrafia de la 1890 poate părea publicului tânăr de azi statică și pe alocuri desuetă.*

Acest lucru este, din fericire, salvat încă într-o mare măsură de frumusețea poveștii în sine și de romantismul muzicii lui Ceaikovski în datele obiective ale spectacolului. Din fericire, montarea din București aduce costume, lumini și decoruri proaspete și strălucitoare [...] semnate de Pavol Juráš, la care, lucru cel mai important, se adaugă o evoluție coregrafică la înălțimea dificilei misiuni a soliștilor și mai ales a cuplului principal.

Virgil Oprina, *Avem la operă o nouă „Frumoasă”*, www.liternet.ro

*desuetă – demodată, învechită

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - numele părintelui coregrafiei Marilor Povești Coregrafice;
 - două elemente noi pe care le aduce montarea din București a spectacolului menționat. **4 puncte**
2. Scrie numele autorului și titlul articolului de unde a fost preluat fragmentul. **4 puncte**
3. Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: Acest lucru este, din fericire, salvat încă într-o mare măsură de frumusețea poveștii în sine. **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *Prin prisma acestei celebrări, noua „Frumoasă din pădurea adormită” la Opera Națională din București, care ne-a obișnuit cu un ritm de aproape o premieră pe lună, este, așadar, bine-venită.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că*. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de 150 – 300 de cuvinte, în care să descrii o persoană care este un model pentru tine. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale persoanei alese;
- să utilizezi două figuri de stil diferite;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 8

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *limpezimea* – claritatea; *nesfârșit* - infinit): **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei preciza în enunț care este rolul punctului în versurile date (de exemplu: În versurile date, punctul, ca semn de punctuație, are rolul de a marca finalul unei propoziții enunțiative) **4 puncte**

3. Vei preciza și vei explica modul de formare al cuvintelor subliniate: *străvechi* - s-a format prin derivare cu prefixul *stră-* de la adjectivul *vechi*; *suflate* - s-a format prin conversiune/schimbarea valorii gramaticale, adjectiv provenit din participiul verbului a sufla) **4 x 1 p. = 4 puncte**

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin hiat din versurile date (de exemplu: văile, râuri, aici, închipuirea, prietenilor)

Atenție la definiția hiatului (hiatul este grupul de sunete alcătuit din două vocale alăturate, pronunțate în silabe diferite)! vă-i-le-„ă-i”- hiat. Spre exemplu, în cuvântul *nicăieri* nu vei avea hiat, ci diftong: ni-că-ieri „ie”- diftong. **2x 2p.= 4 puncte**

5. Vei avea în vedere că sunt două versuri. Vei formula un enunț în care să precizezi măsura versurilor (treisprezece silabe; unsprezece silabe). **Atenție** la numărul de silabe al versurilor care conțin cuvinte legate prin cratimă (trebuie să pronunți în aceeași silabă cuvintele respective)! Unul dintre rolurile cratimei este acela de a marca rostirea în aceeași silabă a două cuvinte. **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. Vei transcrie oricare două figuri de stil diferite, pe care le vei numi. Vei primi câte 1 punct pentru transcrierea oricărei figuri de stil și câte 1 punct pentru numirea acesteia.

(*închipuirea e tare ca ozonul* - comparație - vei avea în vedere că trebuie să incluzi ambii termeni ai comparației; *florile iernii*; *melodii de cleștar*; *flăcări de cântec și forță* - metafore, *văile-albastre* - epitet cromatic, *cerul bun*, *pădurile doinare* - epitet etc.) **2x 2p.= 4 puncte**

B.

Pentru a demonstra că textul dat aparține genului liric, vei avea în vedere:

– precizarea oricăror două trăsături ale genului liric (Genul liric cuprinde totalitatea operelor literare scrise în versuri, în care autorul își exprimă în mod direct stările sufletești, atitudini și

idei, prin intermediul eului liric și al mijloacelor de expresivitate artistică; prezența eului liric prin mărcile sale lexico-gramaticale - verbe, pronume, adjective pronominale la persoanele I și a II-a, structuri în vocativ, interjecții, semne de punctuație, exclamații și interogații retorice, pauze afective redată prin puncte de suspensie; prezența elementelor de expresivitate artistică - figuri de stil și imagini artistice; moduri de expunere specifice: monologul liric de tip adresativ/ confesiv și descrierea; elemente de versificație etc.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

– prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale genului liric, valorificând textul dat dat:

2 x 4 p. = 8 puncte

– adecvarea conținutului la cerință

2 puncte

-respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Părintele coregrafiei indicate este Marius Petipa.; Montarea spectacolului de la București aduce un ritm mai dinamic poveștii și decoruri fabuloase.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei scrie, în propoziție, numele autorului (Autorul articolului citat este Virgin Oprina) și titlul articolului (Titlul articolului este *Avem la operă o nouă << Frumoasă >>*). **2 x 2 p. = 4 puncte**

3. Vei menționa, fără prescurtări, genul fiecărui substantiv subliniat și cazul lui (*celebrării* – feminin; dativ; *basm* – neutru, acuzativ) **4 puncte**

4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire (*acest* – atribut adjectival, adjectiv pronominal demonstrativ; *lucru* - subiect, substantiv comun) **4 puncte**

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile (*Prin prisma acestei celebrări, noua „Frumoasă din pădurea adormită” de la Opera Națională din București, (...) este, așadar, bine venită; care ne-a obișnuit cu un ritm de aproape o premieră pe lună.*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (*Prin prisma acestei celebrări, noua „Frumoasă din pădurea adormită” de la Opera Națională din București, (...) este, așadar, bine venită* - propoziție principală; *care ne-a obișnuit cu un ritm de aproape o premieră pe lună* - propoziție subordonată atributivă) **4 puncte**

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, introdusă prin conjuncția subordonatoare *că* (de exemplu, *Am știut¹/ că mă voi descurca la test.²*) **4 puncte**

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

– prezentarea a două trăsături ale persoanei alese. Vei avea în vedere elemente de portret fizic și moral **2x 2p= 4 puncte**

- vei utiliza un limbaj expresiv(utilizarea a cel puțin două figuri de stil) **2x 2p= 4 puncte**

– vei adecva conținutul la cerință **2 puncte**

– vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**

Sugestii de titlu: *Prietenul meu/ Prietena mea, Înger pe pământ, Soarele dimineții, Un amic pentru o viață.*

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Stai singură-n grădină
Și dragostea ți-o cânti,
Și-atâta ți-i de bine,
Că parcă te-nspăimânți...*

*Lași cântecul, și iară
Pierdută-n gânduri cazi...
N-a fost nicicând sub ceruri
Seninul care-i azi.*

*I-atâta primăvară
În mugurii din tei,
Și-au înflorit ast-noapte
Atâția stânjenei...*

*Și iar începi un cântec
Duios, încetinel...*

*O, nu-ți întinde mâna
Spre bietul stânjenei!...*

*O, nu-ți întinde mâna
Să rupi o floare, când
I-atâta duioșie
În farmecul din gând!...*

*Căci vraja asta care
Plutește-n tot ce vezi,
De parcă firea-ntreagă
Te-ndeamnă să visezi, –*

*O simte ca și tine
Plăpândul stânjenei,
Și cine știe dacă
N-o fi visând și el!...*

Elena Farago, *În grădină*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *te-nspăimânți*, *plăpândul*. **4 puncte**
2. Menționează rolul semnului exclamării din versurile: „O, nu-ți întinde mâna / Spre bietul stânjenei!”. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *N-a fost nicicând sub ceruri* și *Atâția stânjenei...* **4 puncte**
4. Selectează două cuvinte care conțin diftong din strofa a treia. **4 puncte**
5. Precizează măsura primelor două versuri din poezie. **4 puncte**
6. Transcrie două figuri de stil diferite, precizând felul lor. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, o compunere în care să-ți exprimi opinia privind mesajul textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi o opinie privind mesajul textului dat;
- să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Urișele grădini din Babilon, cunoscute și sub numele de „grădinile suspendate ale Semiramidei”, au existat pe teritoriul vechiului Imperiu Babilonian, în prezent îngropat sub dune.

Potrivit istoricilor, datarea și motivul pentru care au apărut Grădinile suspendate sunt diferite. Pe de-o parte, se consideră că Nabucodonosor al II-lea, regele Imperiului Babilonian, le-ar fi construit pentru una dintre soțiile sale, Amytis sau Amuhea. Pe de altă parte, în legendele grecești, se speculează că ar fi apărut încă din timpul regelui Ninus, întemeietorul orașelor Ninive și Babilon, pentru soția sa, Semiramida.

Istoricul Diodor din Sicilia susținea că grădinile ocupau o suprafață de 15 000 de metri pătrați și se ridicau în patru terase până la 77 de metri. Pe terase, erau plantați arbori din mai multe specii și udați cu ajutorul unor mașini hidraulice care urcau apa din râul Eufrat la diferitele niveluri. Pe sub rădăcinile plantelor, se aflau canale care umezeau neîncetat pământul. Datorită posibilității întreținerii unei continue umidități, pe terase au putut să crească nu numai flori, ci și anumite specii de tamarix, palmieri și altele.

Sub terase, erau amenajate galerii și camere pentru familia regală, în care intra lumina dintr-o singură parte, în așa fel încât galeriile și camerele de la un anumit nivel aveau în față priveliștea unei grădini.

Pentru popoarele orientale din Antichitate, noțiunea de grădină era legată de ideea supremei fericiri omenești, considerând grădinile „rairi pe pământ”.

Corina Zorzor, *Minunile lumii*, www.adevărul.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - suprafața pe care o ocupau grădinile, conform istoricului Diodor din Sicilia;
 - numele soției regelui Ninus. **4 puncte**
2. Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat. **4 puncte**
3. Menționează numărul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. 4 puncte
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă:
Pe terase, erau plantați arbori din mai multe specii. **4 puncte**
5. Transcrie propozițiile din fraza următoare, precizând felul acestora: *Pe de altă parte, în legendele grecești, se speculează că ar fi apărut încă din timpul regelui Ninus, întemeietorul orașelor Ninive și Babilon, pentru soția sa, Semiramida.* **4 puncte**
6. Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul *a considera*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută într-o grădină. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 9

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *te-nspăimânți* – te sperii; *plăpândul* – firavul, delicatul).

2 x 2 p = 4 puncte

2. Vei menționa în enunț care este rolul semnului exclamării din versurile date (de exemplu: Semnul exclamării, semn de punctuație, în versurile date marchează finalul unui enunț imperativ).

4 puncte

3. Procedeele de formare a cuvintelor subliniate din versurile date: *nicicând* - format prin compunere prin alăturarea adverbelor *nici* și *când*; *stânjenei* - format prin derivare cu sufixul diminutival *-el* de la substantivul *stânjen*.

2 x 1 p = 2 puncte pentru precizarea mijlocului de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format fiecare cuvânt;

2 x 1 p = 2 puncte pentru explicarea modului de formare a celor două cuvinte.

Atenție! Pentru identificarea corectă a sufixului, vei avea în vedere forma de dicționar a substantivului (de exemplu: *stânjenel*).

4. Vei selecta oricare două cuvinte care conțin diftong din strofa a treia (de exemplu: *tei, noapte, atâția, stânjenei, mugurii, i-atâta*).

Atenție! Cuvântul *și-au* nu conține diftong, ci triftong, deoarece pronunțarea se face într-o singură silabă.

2 x 2 p = 4 puncte

5. Vei preciza măsura primelor două versuri (de exemplu: *Stai singură-n grădină* - șapte silabe; *Și dragostea ți-o cântă* - șase silabe).

2 x 2 p = 4 puncte

6. Vei transcrie două figuri de stil diferite, precizând felul lor (de exemplu: *bietul stânjenel* - epitet, *vraja asta care/Plutește-n tot ce vezi* - metaforă)

2p (pentru transcrierea figurilor de stil) + **2p** (pentru numirea figurilor de stil)= **4 puncte**

B.

Pentru redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- formularea unei opinii privind mesajul textului dat; **4 puncte**
- prezentarea oricăror două argumente potrivite, valorificând textul; **8 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **2 puncte**

Observații:

Pentru realizarea acestei compuneri poți avea în vedere următoarea structură:

1. introducere:

- vei face o scurtă referire la conținutul liric al textului: teme, motive, sentimentul dominant etc.;
- vei formula clar o opinie printr-un enunț concis.

2. cuprins:

- vei face argumentarea prin două idei, în două paragrafe distincte;
- vei enunța ideile esențiale pe care se sprijină argumentul;
- comentarii, explicații, ilustrări oferite de text.

Atenție! Ai grijă ca argumentele să nu repete aceeași idee. Pentru formularea lor poți lua în considerare două secvențe ale textului care contribuie la evidențierea mesajului.

3. încheiere:

- vei întări ideea exprimată în opinie.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Grădinile ocupau o suprafață de 15000 de metri pătrați; Soția regelui Ninus se numea Semiramida.)

2 x 2 p = 4 puncte

2. Vei scrie în propoziție numele autoarei (de exemplu: Autoarea articolului citat este Corina Zorzor.) și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat (de exemplu: Titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat este *Minunile lumii.*).

2 x 2 p = 4 puncte

3. Vei menționa, fără prescurtări, numărul și cazul substantivelor subliniate în textul dat (de exemplu: *istoricilor* - numărul plural, cazul dativ; *fericiri* - numărul singular, cazul genitiv).

2 x 2 p = 4 puncte

4. Vei preciza, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire prin care se exprimă cuvintele subliniate (de exemplu: *arbori* –subiect, substantiv comun; *multe* - atribut adjectival, adjectiv pronominal nehotărât).

2 x 2 p = 4 puncte

Atenție! Vei nota denumirea integrală a funcției sintactice și a părții de vorbire!(corect - atribut adjectival, incorect - atribut; corect - adjectiv pronominal nehotărât; incorect - adjectiv).

5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile din fraza dată, precizând felul fiecăreia (de exemplu: *Pe de altă parte, în legende grecești, se speculează* - propoziție principală; *că ar fi apărut încă din timpul regelui Ninus, întemeietorul orașelor Ninive și Babilon, pentru soția sa, Semiramida* - propoziție subordonată subiectivă).

4 puncte

Atenție! Delimitarea frazei se realizează pe ciornă.

6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul *a considera* (de exemplu: *Consider că nu am greșit invitându-te la petrecere.*)

4 puncte

Atenție! Fraza să fie alcătuită doar din două propoziții.

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări petrecute într-o grădină, respectând succesiunea logică a faptelor; **6 puncte**
- precizarea contextului spațio - temporal; **2 puncte**
- adecvarea conținutului la cerință; **2 puncte**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte. **2 puncte**

Observații: Indiferent de întâmplarea pe care o vei povesti, compunerea ta este recomandat să aibă următoarea structură:

1. introducere: vei enunța ce anume vei povesti și motivul pentru care ai ales această întâmplare;
2. cuprins: povestirea propriu-zisă a întâmplării, cu precizarea fiecăruia dintre cele două elemente ale contextului spațio-temporal ;
3. încheiere: vei relua concis motivul pentru care ai ales să povestești această întâmplare.

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 10

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*O vulpe a intrat odată
Flămândă în livadă.
Și poamele văzând, frumoase, coapte bine,
S-a bucurat prea mult în sine,
Dar bucuria ei a fost în mâini străine:
Că prunele pe crengi cam susușor erau
Și nu se scuturau.
Umblând ea în zadar mai bine de un ceas,
A zis acestea către prune:
— Cum v-am găsit, așa vă las,
Măcar că la privit vă arătați prea bune,
Dar verzi, în loc să folosiți,
Voi dinții strepeziți*.*

*Un adevăr de mult văzut,
Că neavând prilej ca să ne folosim
De-un lucru ce ne e plăcut,
Apoi neapărat cusururi îi găsim.*

Alecu Donici, *Vulpea în livadă*

*a strepezi – a (se) produce o senzație de iritare neplăcută în regiunea dinților și a mucoasei bucale, din cauza consumului de fructe sau alimente acre

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *flămândă*, *bucuria*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din versurile: *S-a bucurat prea mult în sine*, / *Dar bucuria ei a fost în mâini străine*. **4 puncte**
3. Scrie patru cuvinte din familia lexicală a cuvântului *verde*. **4 puncte**
4. Transcrie două cuvinte care conțin diftong din versurile: *Umblând ea în zadar mai bine de un ceas*, / *A zis acestea către prune*. **4 puncte**
5. Formulează două idei principale/secundare din textul dat. **4 puncte**
6. Precizează, într-un enunț, un motiv pentru care s-a bucurat vulpea. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la *specia fabulă* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale fabulei;
- să prezinți detaliat două trăsături ale fabulei, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Poluarea cu plastic a apelor reprezintă una dintre cele mai grave probleme de mediu la nivel global. România se confruntă zilnic cu o astfel de problemă.

În fiecare zi, Dunărea transportă în Marea Neagră 4,2 tone de plastic, arată un studiu al Universității din Viena. Într-un an, asta înseamnă 1533 de tone de deșeuri, care provoacă efecte nocive atât asupra mediului acvatic, cât și asupra oamenilor. Pentru a combate această problemă, este nevoie de o schimbare, atât din partea comunităților dunărene, cât și din partea autorităților publice.

„Cu apele curate” [...] reprezintă o soluție pe termen lung de reducere și prevenire a poluării cu plastic a apelor Dunării. Programul a început în luna mai, când un grup de voluntari, coordonat de Asociația MaiMultVerde, s-a adunat într-o tabără în Delta Dunării și a pus în aplicare un plan local de colectare a deșeurilor de pe cursul Dunării. Acțiunea s-a extins mai târziu și în alte zone din Giurgiu, Drobeta-Turnu Severin, Cernavodă, Zimnicea, Turnu Măgurele, Oltenița, Brăila, Galați, Tulcea și Călărași. În total, s-au implicat 550 de voluntari, care au reușit să adune 6,5 tone de plastic.

Din octombrie, proiectul are un nou aliat – drona Waste Shark –, folosită pentru prima oară în România. Tehnologic, Waste Shark, una dintre cele mai avansate soluții de management al deșeurilor plutitoare, navighează la suprafața apei colectând până la 500 kg de deșeuri pe zi.

Pentru că nu e de ajuns să faci doar curățenie, în cadrul proiectului au fost organizate și acțiuni de amenajare și dezvoltare a infrastructurii de colectare a deșeurilor [...], dar și activități de educare, informare și organizare comunitară [...].

În fiecare dintre cele zece orașe de pe Dunăre, grupuri de inițiativă ghidate de Centrul de Resurse pentru Participare Publică (CeRe) și sprijinite de autoritățile locale caută soluții palpabile pentru a reduce și preveni poluarea cu plastic, pe care le și pun în practică.

Elena Draghici, *Împreună pentru o Dunăre #fărăplastic*,
www.natgeo.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - cantitatea deșeurilor transportată anual pe Dunăre în Marea Neagră;
 - luna în care a început programul „Cu apele curate”. **4 puncte**
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost extras fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează genul și cazul substantivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *România se confruntă zilnic cu o astfel de problemă.* **4 puncte**
- Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: *În total, s-au implicat 550 de voluntari, care au reușit să adune 6,5 tone de plastic.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în timpul participării la un proiect local sau școlar. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Inspectoratul Școlar Județean Călărași

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020

Probă scrisă – Limba și literatura română

Testul 10

Sugestii de rezolvare

SUBIECTUL I

40 de puncte

A.

1. Vei avea în vedere faptul că se cere câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *flămândă* – înfometată; *bucuria* – fericirea): **2 x 2 p. = 4 puncte**

2. Vei preciza în enunț care este rolul virgulei în versurile date (de exemplu: În versurile date, se folosește virgula, pentru că precedă conjuncția adversativă „dar”/virgula se pune înaintea conjuncției adversative „dar”) **4 puncte**

3. Trebuie să ai în vedere faptul că dintr-o familie lexicală fac parte cuvinte derivate, compuse și formate prin schimbarea valorii gramaticale (de exemplu: *a înverzi*, *verzătură/verzitură*, *verzui*, *verdeață*, *reînverzit*, *verzișor* etc.) Nu confunda sufixul cu articolul sau cu terminația de plural!

4 x 1 p. = 4 puncte

4. Vei transcrie oricare două cuvinte care conțin diftong din versurile date (de exemplu: *ea*, *mai*, *acestea*). Cuvântul *ceas* nu conține diftong! **2 x 2 p. = 4 puncte**

5. Vei formula, în câte un enunț, două idei principale/ secundare din textul dat (de exemplu: O vulpe înfometată vede într-o livadă fructe coapte. Ea nu poate ajunge la ele.) **2 x 2 p. = 4 puncte**

6. Vei preciza, în propoziție, oricare motiv pentru care s-a bucurat vulpea (de exemplu: Vulpea s-a bucurat, deoarece a văzut prune coapte cu care să își astâmpere foamea.) **4 puncte**

B.

Pentru a demonstra că textul dat este o fabulă, vei avea în vedere:

– precizarea oricăror două trăsături ale fabulei (povestirea propriu-zisă unei întâmplări și morala acesteia, prezența personajelor alegorice) **2 x 2 p. = 4 puncte**

– prezentarea detaliată a oricăror două trăsături ale fabulei, valorificând fragmentul dat: **2 x 4 p. = 8 puncte**

– adecvarea conținutului la cerință: **2 puncte**

- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **2 puncte**

A.

1. Vei formula fiecare dintre cele două enunțuri cerute (de exemplu: Dunărea transportă anual în Marea Neagră 1533 tone de deșeuri.; Programul „Cu apele curate” a început în luna mai.) **2 x 2 p. = 4 puncte**
2. Vei scrie în propoziție numele autoarei (Autoarea articolului citat este Elena Draghici) și titlul articolului (Titlul articolului este *Împreună pentru o Dunăre fără plastic*). **2 x 2 p. = 4 puncte**
3. Vei menționa, fără prescurtări, genul fiecărui substantiv subliniat și cazul lui (*programul* – neutru; nominativ; *zone* – feminin, acuzativ) **4 puncte**
4. Vei scrie, fără prescurtări, fiecare funcție sintactică și partea de vorbire (*se confruntă* – predicat verbal; verb predicativ *zilnic* – complement circumstanțial de timp; adverb de timp) **4 puncte**
5. Vei avea grijă să transcrii integral propozițiile subordonate cerute (*care au reușit; să adune 6,5 tone de plastic*) și apoi să precizezi, fără prescurtări, felul lor (*care au reușit* – propoziție subordonată atributivă; *să adune 6,5 tone de plastic* – propoziție subordonată completivă directă) **4 puncte**
6. Vei construi o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, introdusă prin adverbul relativ *când*. (de exemplu, *A venit vremea^{1/} când înfloresc cireșii.^{2/}*) **4 puncte**

B. Pentru compunerea liberă, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, reale sau imaginare, petrecute în timpul participării la un proiect local sau școlar
 - vei respecta succesiunea logică a faptelor **6 puncte**
 - vei preciza contextul spațio-temporal: **2 puncte**
- vei adecva conținutul la cerință: **2 puncte**
- vei respectarea precizării privind numărul de cuvinte **2 puncte**
 - sugestii de titlu: *Un proiect cu bucluc, O surpriză, Prietenie, Mândria, O faptă bună*

Notă!

Vei ține cont de faptul că cele 14 puncte pentru redactare se acordă pentru redactare, astfel:

- unitatea compoziției: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- coerența textului: câte 1 punct pentru fiecare compunere **2 x 1 p. = 2 puncte**
- registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct
2 puncte
- respectarea normelor de ortografie (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**

- respectarea normelor de punctuație (0–1 greșeli – 3 puncte; 2–3 greșeli – 2 puncte; 4 greșeli – 1 punct; 5 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **3 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Recomandări

Pentru recapitularea materiei pentru Evaluare Națională recomandăm seria de lectii online de la TVR “Teleşcoală”.

1. Regulile rezumării aplicate pe un text

<https://www.youtube.com/watch?v=KRQwjYNrtJs>

2. Elemente de vocabular si de fonetica

https://www.youtube.com/watch?v=SkfjXp8MZfY&feature=emb_title

3. Complementul indirect

https://www.youtube.com/watch?v=LJu7WsJt-is&feature=emb_title

4. Caracterizarea personajului literar

https://www.youtube.com/watch?v=k_RO7gJ5x0c&feature=emb_title

5. Genul epic

https://www.youtube.com/watch?v=gxJ9jlx06Vw&feature=emb_title

6. Basmul

https://www.youtube.com/watch?v=dSLSFA-jjcg&feature=emb_title

7. Fabula

https://www.youtube.com/watch?v=zaZ3TIR4ZRA&feature=emb_title

8. Genul liric

https://www.youtube.com/watch?v=oMu6xMIgK0&feature=emb_title

9. Doina

https://www.youtube.com/watch?v=YqpvJevj2xc&feature=emb_title

10. Pastelul

https://www.youtube.com/watch?v=xgQ_Ho-ddPU&feature=emb_title

11. Morfologie - părțile de vorbire

https://www.youtube.com/watch?v=O4NxUo6onUw&feature=emb_title

12. Verbul

https://www.youtube.com/watch?v=9ab5UHVFPcA&feature=emb_title

13. Substantivul

https://www.youtube.com/watch?v=58w247C1dt8&feature=emb_title

14. Pronumele

https://www.youtube.com/watch?v=1HKm1zqQ1-A&feature=emb_title

15. Adjectivul

https://www.youtube.com/watch?v=r1gkR_FlezQ&feature=emb_title

16. Adverbul

https://www.youtube.com/watch?v=UImDVKpJUaI&feature=emb_title

17. Regulile rezumarii aplicate pe un text

<https://www.youtube.com/watch?v=KRQwjYNrtJs#action=share>